

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Białej Podlaskiej**

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 24, 21-500 Biała Podlaska
tel/fax. 83-343-85-37

NIP 537 18 39 366, REGON 002300640

e - mail: mopsbp@wp.pl; [www: www.mops-bialapodlaska.pl](http://www.mops-bialapodlaska.pl)

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
ZA 2016 ROK**

Wstęp	4
I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE.....	5
1. Struktura organizacyjna	5
2. Kadra realizująca zadania ustawowe.....	6
2.1. Zatrudnienie	6
2.2. Wykształcenie pracowników.....	8
2.3. Szkolenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji zawodowych	8
2.4 Praktyki i staże	10
II. DOCHODY I WYDATKI Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	11
1. Dochody budżetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	11
2. Wydatki budżetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	12
III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	17
1. Informacje ogólne	17
2. Osoby korzystające z pomocy społecznej	17
3. Zadania własne gminy.....	20
3.1. Świadczenia niepieniężne	20
3.1.1. Schronienie.....	20
3.1.2. Dożywianie	20
3.1.3. Praca socjalna.....	21
3.1.4. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania.....	22
3.1.5. Sprawienie pogrzebu	23
3.1.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	23
3.1.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	23
3.1.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności	23
3.1.9. Mieszkanie chronione	24
3.2. Świadczenia pieniężne	24
3.2.1. Zasiłek stały	24
3.2.2. Zasiłek okresowy	25
3.2.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	25
4. Zadania zlecone gminie.....	26
4.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	26
4.2. Środowiskowy Dom Samopomocy	26
4.3. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym	27
5. Zadania powiatu.....	27
5.1. Zadania własne powiatu	27
5.2. Zadania zlecone powiatowi	28
IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ .	29
1. Rodziny zastępcze	29
2. Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych	30
3. Pomoc dla osób usamodzielnianych.....	33
4. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	35

5. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016.....	36
6. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	37
7. Promocja rodzicielstwa zastępczego	37
8. Współpraca z innymi podmiotami	37
9. Szkolenia dla rodzin zastępczych.....	38
V. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z INNYCH USTAW	39
1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej.....	39
2. Zadania z zakresu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	41
3. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	45
4. Świadczenia przyznawane na podstawie ustawy o systemie oświaty	46
5. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i socjalnych	47
VI. INNE REALIZOWANE ZADANIA.....	55
1. Aktywny samorząd.....	55
VII. KONTROLE MERYTORYCZNO – FINANSOWE W MOPS ORAZ W JEDNOSTKACH PODLEGLYCH W RAMACH SPRAWOWANEGO PRZEZ MOPS NADZORU	56
1.Kontrole zewnętrzne	56
2. Kontrole wewnętrzne	56
3.Kontrole przeprowadzane przez MOPS	56
VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	57

Wstęp

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej i jednocześnie misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna w podejmowanych działaniach winna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Katalog sytuacji oraz osób uprawnionych do uzyskania pomocy określony ustawowo, nie jest katalogiem zamkniętym.

Za pomoc osobom potrzebującym odpowiedzialny jest samorząd terytorialny oraz jego jednostka organizacyjna – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – realizujący zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Realizowane zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej, a także z innych ustaw, m.in.: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o dodatkach mieszkaniowych, prawo energetyczne, o systemie oświaty.

W niniejszym sprawozdaniu przedłożono podejmowane w 2016 r. działania zmierzające do zapewnienia mieszkańcom Białej Podlaskiej optymalnych warunków życia, szeroko rozumianej prewencji pozwalającej zapobiegać problemom i obniżyć koszty udzielania pomocy. Przedstawiono ponadto formy wsparcia o charakterze niepieniężnym, mające służyć usamodzielnieniu rodzin i przeciwdziałaniu społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

We wszystkie działania zaangażowane były służby publiczne tj. sąd, prokuratura, oświata, policja, straż miejska, służba zdrowia, jak również organizacje pozarządowe działające w obszarze polityki społecznej.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

1. Struktura organizacyjna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Biała Podlaska będącej miastem na prawach powiatu.

MOPS działa na podstawie uchwały nr XIII/52/90 Miejskiej Rady Narodowej w Białej Podlaskiej z dnia 28 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Zgodnie z treścią Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przyjętego uchwałą Nr XIV/5/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 22 stycznia 2016 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy i powiatu Miasta Biała Podlaska oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Realizowane zadania określone są przez:

1. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.),
2. ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 ze zm.),
3. ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.),
4. ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 ze zm.),
5. ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. poz. 195 ze zm.),
6. ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 169 ze zm.),
7. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390.),
8. ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860),
9. ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zm.),
10. ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.),
11. ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.),
12. uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020” (M. P. z 2013 r. poz. 1024 z późn. zm.),
13. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 926).

Zadania ustawowe realizują niżej wymienione komórki organizacyjne Ośrodka:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej;
- b) Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych ;
- c) Dział Realizacji Świadczeń i Analiz;
- d) Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem;
- e) samodzielne stanowisko d/s przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym;
- f) Dział Finansowo – Księgowy;
- g) Dział Administracyjny i Kadr.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej realizuje także zadania gminy i powiatu określone uchwałami Rady Miasta Biała Podlaska, wynikające z porozumień i umów zawartych przez miasto Biała Podlaska z innymi podmiotami oraz zadania wyznaczone przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej przejął zadania Referatu Świadczeń Socjalnych Urzędu Miasta Biała Podlaska.

Jednocześnie w trybie porozumienia między pracodawcami – zatrudniono do nowo powstałej komórki organizacyjnej MOPS t. j. Działu Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych - 12 pracowników Urzędu Miasta dotychczas wykonujących czynności służbowe w przejętym przez MOPS referacie.

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonują:

1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z dnia 31 lipca 2002 r., któremu MOPS zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową.

2. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 279/2011 z dnia 12 października 2011 r., – któremu MOPS zapewnia zaplecze lokalowe, a dwóch pracowników spośród kadry Ośrodka pełni obowiązki Przewodniczącego i Sekretarza Zespołu.

Strukturę organizacyjną, zasady funkcjonowania oraz szczegółowy zakres zadań realizowanych przez Ośrodek określa regulamin organizacyjny Ośrodka ustalony zarządzeniem dyrektora, zaopiniowany przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Z uwagi na fakt, iż w roku 2016 Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej kierowało kolejno 3 dyrektorów, dwukrotnie zmieniano treść regulaminu organizacyjnego.

Regulamin Organizacyjny zatwierdzano, jako załącznik do zarządzenia nr 4/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 r., a następnie zarządzenia nr 12/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r., Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

2. Kadra realizująca zadania ustawowe

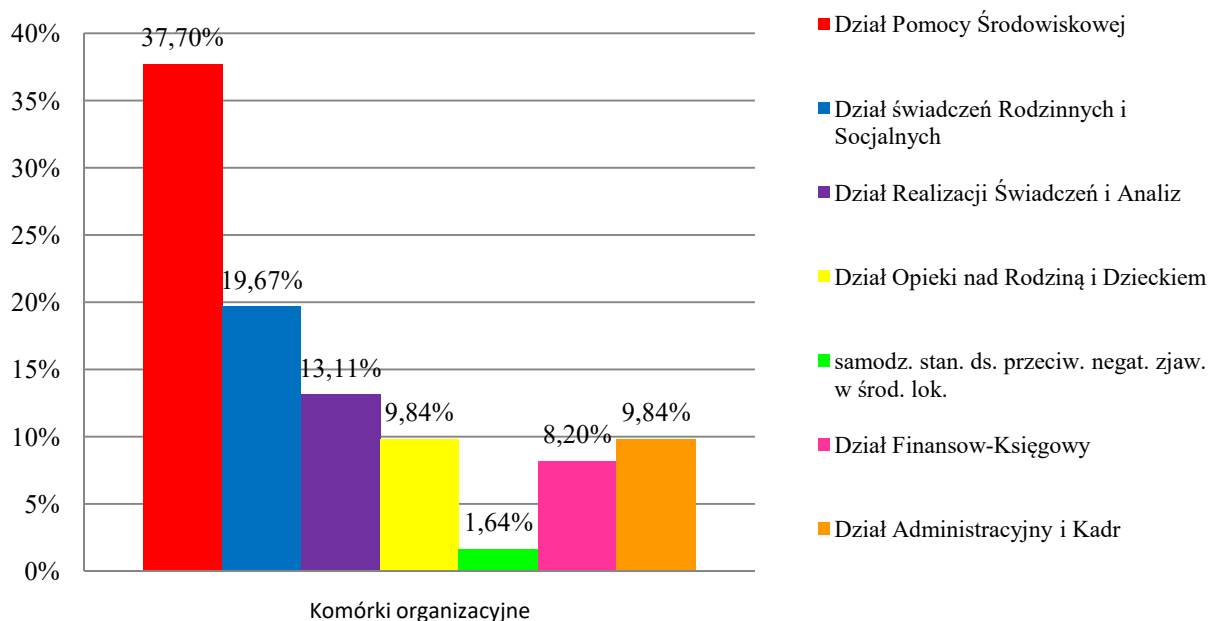
2.1. Zatrudnienie

Zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pracownicy posiadają status pracownika samorządowego. Są zatrudniani na podstawie umowy o pracę na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych, w tym na kierowniczych stanowiskach urzędniczych, bądź na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Do stanowisk urzędniczych w Ośrodku zalicza się kadrę kierowniczą, pracowników działu świadczeń rodzinnych i socjalnych, pracowników księgowości i administracji. Natomiast stanowiska pomocnicze i obsługi dotyczą pracowników zatrudnionych na różnych szczeblach stanowiska pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz na stanowiskach obsługi.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2016 r. – to 61 pracowników realizujących zadania służbowe w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na komórki organizacyjne, w których realizują zadania służbowe

Struktura i stan zatrudnienia w MOPS przedstawiał się następująco:

- liczba etatów – 61

- liczba zatrudnionych pracowników – 61 osób, w tym:

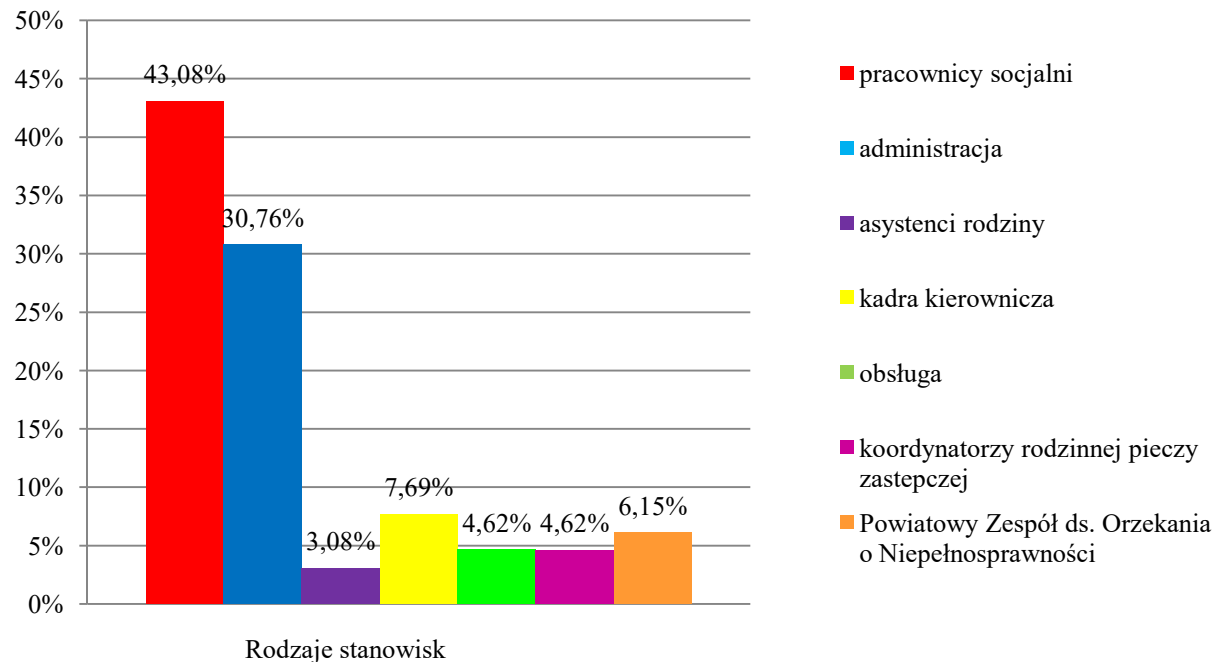
1. pracownicy socjalni – 28 osób, w tym:
  - a) 5 osób, na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej;
  - b) 5 osób, na stanowisku specjalisty pracy socjalnej;
  - c) 14 osób, na stanowisku starszego pracownika socjalnego;
  - d) 4 osoby, na stanowisku pracownika socjalnego,
2. asystent rodziny – 2 osoby,
3. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 3 osoby,
4. kadra kierownicza – 5 osób,
5. administracja – 20 osób,
6. obsługa – 3 osoby.

Ponadto, w roku 2016 na potrzeby zabezpieczenia realizacji zadań w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, MOPS na mocy umów o pracę zatrudnił 4 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatrudnionym pracownikom powierzono zadania służbowe na stanowiskach:

1. przewodniczący,
2. sekretarz,
3. starszy inspektor,
4. pracownik socjalny,

Celem zapewnienia specjalistycznej obsady do Składów Orzekających PZds.OoN w oparciu o umowy cywilno-prawne nawiązano współpracę z szeregiem specjalistów.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na rodzaje stanowisk

Zatrudnienie w MOPS w podziale na płeć kształtowało się następująco:

- 56 kobiet – co stanowi 86,15 % ogólnej liczby zatrudnionych,
- 9 mężczyzn – co stanowi 13,85 % ogólnej liczby zatrudnionych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2016 w ramach umów cywilno – prawnych był związany umowami zlecenia na :

- obsługę Noclegowni / Ogrzewalni dla bezdomnych 2 umowy (w okresie zimy 3 umowy),
- obsługę służby bhp – 1 umowa,
- obsługę prawną - 1 umowa,
- obsługę składów orzekających – 17 umów.

Według danych Wydziału Ewidencji Ludności Urzędu Miasta Biała Podlaska, liczba mieszkańców Białej Podlaskiej zameldowanych na pobyt stały na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła 56.412 osób.

W myśl zapisu art. 110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej - w ośrodku pomocy społecznej powinien być spełniony wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących i ten wskaźnik został spełniony.

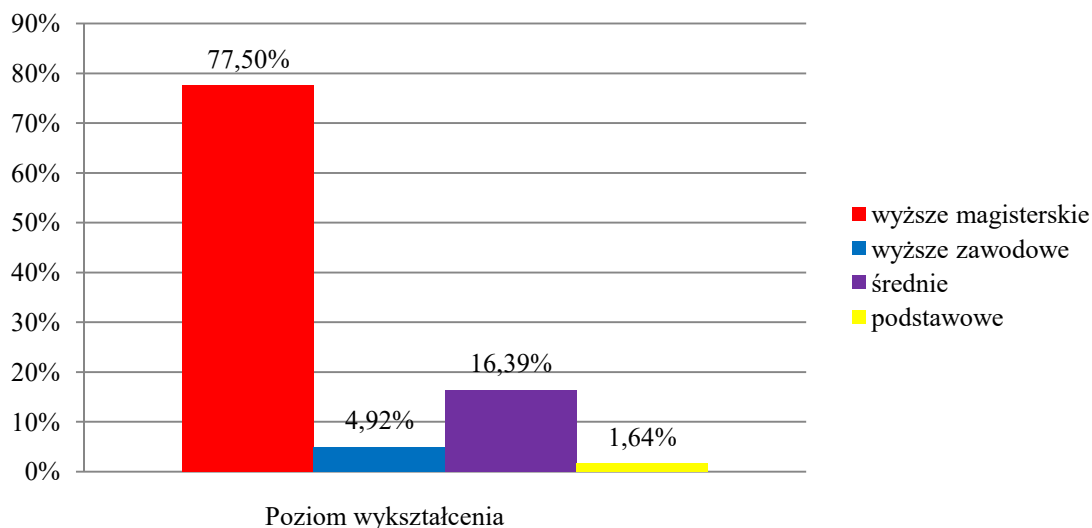
2.2. Wykształcenie pracowników

Wszyscy zatrudnieni w MOPS pracownicy spełniają wymogi kwalifikacyjne określone ustawą o pracownikach samorządowych, ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. poziom wykształcenia kadry MOPS kształtował się następująco:

- wykształcenie wyższe magisterskie - 47 osób, w tym:
  - 10 osób dodatkowo wykształcenie podyplomowe;
  - 4 osoby dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego;
- wyższe zawodowe – 3 osoby;
- średnie – 10 osób, w tym:
  - 4 osoby dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego.
- podstawowe – 1 osoba.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na poziom wykształcenia

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane.

2.3. Szkolenia pracowników i podnoszenie kwalifikacji zawodowych

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej kadra zarządzająca jest otwarta na umożliwianie pracownikom udziału w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe. Wszystkim pracownikom zatrudnionym w Ośrodku, tak na stanowiskach urzędniczych, jak i pomocniczych stwarza się warunki do

podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia warsztatu pracy, co niewątpliwie przyczynia się do wzrostu efektywności pracy oraz usprawnia sposoby radzenia sobie z nowymi sytuacjami czy wyzwaniami zawodowymi.

W roku 2016 dyrektor Ośrodka zawarła umowy z 9 pracownikami Działu Pomocy Środowiskowej w myśl, których za zgodą zakładu pracy zadeklarowali chęć podniesienia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w wyjazdowym szkoleniu z zakresu uzyskania specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny. Szkolenie realizowane w ramach środków Unii Europejskiej w Kielcach i Busku Zdrój.

5 pracowników rozpoczęło naukę celem uzyskania II stopnia specjalizacji zawodowej w roku 2016, zaś pozostałych 4 pracowników w roku 2017 rozpocznie zajęcia celem uzyskania tytułu – I stopnia specjalizacji zawodowej.

W roku 2016 pracownicy MOPS doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w szeregu kursów, szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

Przeważająca większość kursów, szkoleń, warsztatów, konferencji, seminariów, w których brali udział pracownicy Ośrodka była bezpłatna, sfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach m. in. Projektów systemowych Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Instytutu Rozwoju Służb Społecznych, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie.

Pracownicy socjalni brali udział w większości wyjazdowych szkoleń z zakresu:

1. ePUAP2 – krok po kroku – 1 pracownik,
2. Pomoc uchodźczynom po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć – 1 pracownik,
3. Zmiany stereotypów wobec osób niepełnosprawnych – 2 pracowników,
4. Program wyrównywania różnic między regionami II – 1 pracownik,
5. Obsługa trudnego klienta pomocy społecznej w obliczu wyzwań – 3 pracowników,
6. Konstruowanie wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 11.1 Aktywne włączenie – 1 pracownik,
7. Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przejawiającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych – 2 pracowników,
8. Praca z dzieckiem krzywdzonym – 2 pracowników,
9. Kompleksowa pomoc osobie doświadczającej przemocy – 12 pracowników,
10. Włączenie społeczne oraz rewitalizacja w ramach RPO na lata 2014 – 2020 – 1 pracownik,
11. Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według modelu Duluth – 2 pracowników,
12. Pierwsza pomoc przedmedyczna - 16 pracowników,
13. Praca asystenta z rodzinami o szczególnych potrzebach.

Kadra kierownicza Ośrodka uczestniczyła w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe z zakresu:

1. Pomoc uchodźczynom po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć – p.o. dyrektora
2. Rządowy program – Rodzina 500+ - p.o. dyrektora
3. Stypendia i zasiłki szkolne 2016 – koordynator działu,
4. Nadzór, kontrola pieczy zastępczej na poziomie samorządu – dyrektor, koordynator działu,
5. Praca socjalna – najnowsze przepisy oraz orzecznictwo w praktyce – dyrektor, koordynator działu,
6. Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacje – aktualne problemy – dyrektor, kierownik działu,
7. Pierwsza pomoc przedmedyczna – dyrektor, kierownik,

Pracownicy administracyjni nabywali i doskonalili swoje umiejętności zawodowe w zakresie:

1. Nowe prawo archiwalne – 1 pracownik,
2. ePUAP2 – krok po kroku – 1 pracownik,
3. Finanse księgowość i sprawozdawczość programu 500+ - 1 pracownik,
4. Problemy z 500+ pomoc dla pracowników – 1 pracownik,
5. Zmiany w przepisach prawa pracy – 1 pracownik,
6. Fundusz alimentacyjny 2016 – aktualne problemy – 3 pracowników,
7. Zasady aplikowania o środki w świetle informacji o naborze wniosków w ramach Działania 11.1 Aktywne włączenie – 1 pracownik,
8. Pierwsza pomoc przedmedyczna - 3 pracowników,
9. Świadczenia rodzinne – aktualne problemy – 2 pracowników

W grudniu 2016 roku pracownicy socjalni, asystenci rodziny i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Ośrodka brali czynny udział w zorganizowanym w siedzibie MOPS cyklu 3 spotkań warsztatowych, superwizyjnych, z trenerem personalnym. Warsztaty miały na celu rozwój zawodowy pracowników – służący utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, wzmocnienie ich kompetencji, poszukiwanie źródeł

ewentualnych trudności w codziennej pracy z klientem, określanie sposobów ich pokonywania.

Ponadto pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje we własnym zakresie.

Pracownica Działu Finansowo – Księgowego legitymująca się wykształceniem wyższym ekonomicznym w roku 2016 ukończyła studia podyplomowe z zakresu rachunkowości.

2 pracownicy realizujące zadania służbowe w Dziale Pomocy Środowiskowej i Dziale Opieki nad Rodziną i Dzieckiem / w roku 2016 rozpoczęły studia podyplomowe z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi.

2.4 Praktyki i staże

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2016 umożliwił studentom: stażystom i praktykantom odbycie doskonalenia zawodowego w wybranych komórkach Ośrodka.

Dyrektor Ośrodka zawarł umowę o 240 godz. staż w ramach projektu „Akademicki inkubator nowoczesnych kadr” realizowany przez Uniwersytet Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie. Podpisano również porozumienie w sprawie przeprowadzenia praktyk studenckich z Państwową Szkołą Wyższą im Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.

Od czerwca 2016 roku MOPS zawarł umowę o organizację praktyk zawodowych przez uczestników Centrum Integracji Społecznej w Białej Podlaskiej. W okresie 6.06.2016 r. – 31.12.2016 r. praktyki odbywało sukcesywnie 6 uczestników.

Praktykanci doskonalili swoje umiejętności zawodowe realizując zadania służbowe na rzecz komórek organizacyjnych Ośrodka wspierając pracowników Działu Administracyjnego i Kadr, a szczególnie Działu Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych. Odbywający praktyki stanowili ogromne wsparcie podczas opracowywania dokumentów z zakresu realizacji świadczeń 500+ i zasiłków rodzinnych.

Zapoczątkowana w roku 2016 współpraca z CIS Biała Podlaska jest kontynuowana.

II. DOCHODY I WYDATKI Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Dochody budżetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2016 r. uzyskał dochody w wysokości 1.032.385,00 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to dochody wyniosły 211.684,00 zł nastąpił wzrost o 487,71 %. Wzrost wykonanych dochodów wynika z przejścia z dniem 1 kwietnia 2016 r. realizowanych zadań zleconych wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz.169 z późn. zm.) obejmujących należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej oraz zadań własnych-rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania zlecone obejmujące należności organu właściwego wierzyciela wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Dochody uzyskane wg źródeł pozyskania:

Tytuł uzyskania dochodów	2015 r.		2016 r.		% zmian wykonania 2016/2015
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	
Zadania własne	165 000,00zł	163 096,00zł	163 500,00zł	191 337,00zł	117,32%
Zadania własne – rządowe (dochody LUW)	9 000,00zł	4 144,00zł	70 457,00zł	55 753,00zł	1345,39%
Zadania zlecone (dochody LUW)	36 000,00zł	44 444,00zł	366 039,00zł	785 295,00zł	1766,94%
Razem	210 000,00zł	211 684,00zł	599 996,00zł	1 032 385,00zł	487,71%

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2016 r. uzyskane w ramach realizacji zadań własnych pochodziły z następujących tytułów:

- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności i nienależnie pobranych świadczeń na kwotę 367,00 zł,
- częściowej odpłatności za utrzymanie dziecka w zakładzie opiekuńczo – leczniczym na kwotę 7.061,00 zł,
- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej na kwotę 96.741,00 zł,
- zwroty wydatków wypłaconych świadczeń na kwotę 658,00 zł,
- zwroty wydatków sprawienia pochówku na kwotę 3.496,00 zł,
- zwrotów nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych na kwotę 2.367,00 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 967,00 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych na kwotę 12.521,00 zł,
- odpłatności za usługi opiekuńcze na kwotę 4.920,00 zł,
- wynagrodzenia płatnika ZUS i Urzędu Skarbowego na kwotę 812,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na kwotę 1.138,00 zł,
- odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług transportowych na kwotę 14.500,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym na kwotę 1.494,00 zł,
- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 44.295,00 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2016 r. uzyskane w ramach realizacji zadań własnych– rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

1. zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków rodzinnych i należności wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 39.272,00 zł,

2. zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych składek emerytalno-rentowych i składek zdrowotnych od świadczeń rodzinnych na kwotę 8.206,00 zł,
3. zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych zasiłków i świadczeń nienależnie pobranych na kwotę 2.112,00 zł,
4. odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 6.163,00 zł,

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2016 r. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z tytułu:

1. zwrotów wypłaconych świadczeń wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 501.795,00 zł,
2. należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na kwotę 50.208,00 zł,
3. częściowej odpłatności osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 31.213,00 zł,
4. odpłatności za wydanie karty parkingowej na kwotę 4.956,00 zł.
5. odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 197.123,00 zł,

2. Wydatki budżetowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2016 r. realizował zadania gminy i powiatu z podziałem na:

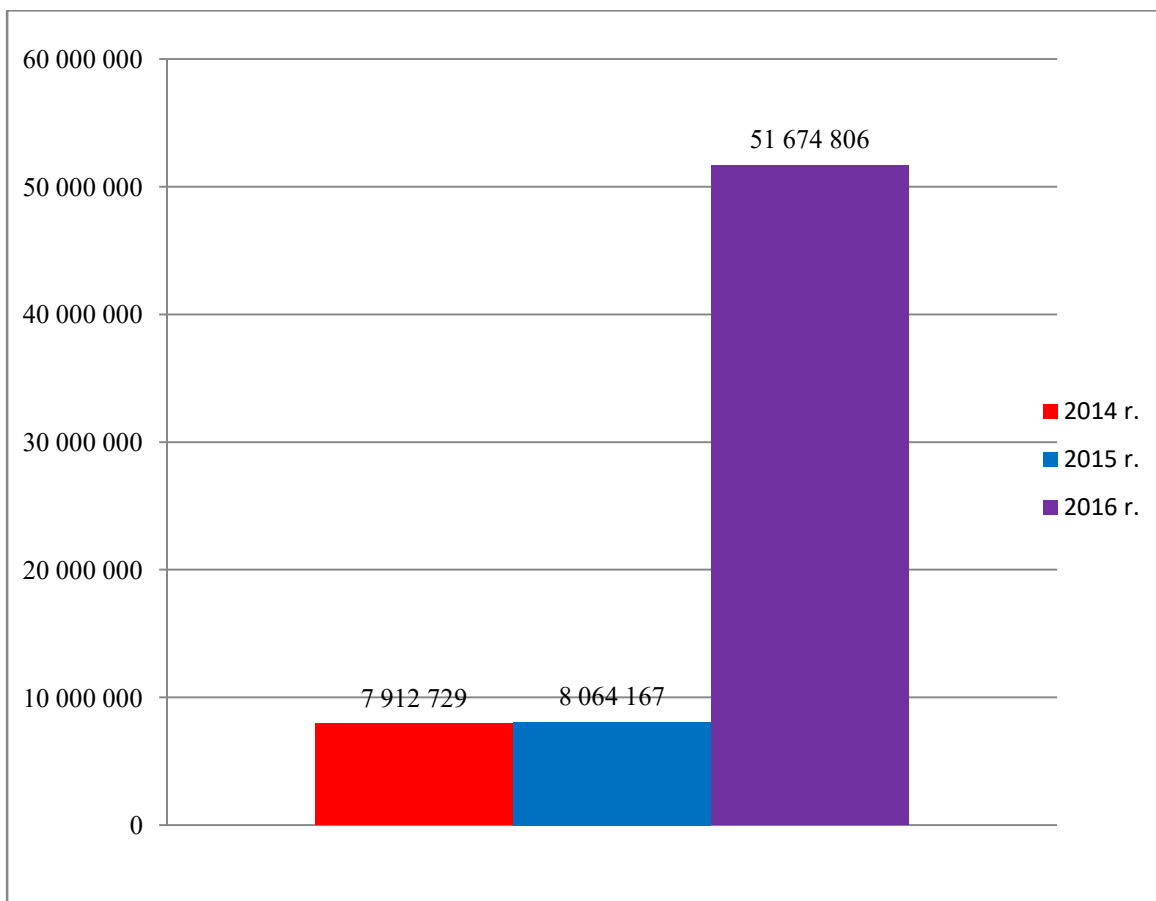
- zadania własne,
- zadania własne – rządowe,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone,
- zadania powierzone przez jednostki samorządu terytorialnego.

Środki finansowe na realizację zadań w 2016 r. pochodziły ze środków własnych Miasta Biała Podlaska, środków własnych innych jednostek samorządu terytorialnego, dochodów własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej oraz z budżetu państwa jako dotacje celowe.

Wydatki w 2016 r. wynosiły 55.391.160,00zł, z tego:

- wydatki budżetowe w ramach planu finansowego wyniosły ogółem 53.635.325,00zł, z tego:
  - a) 51.674.806,00zł (96,34 %) to wydatki bezpośrednio ponoszone przez MOPS,
  - b) 1.960.519,00zł (3,66 %) to wydatki ponoszone przez Urząd Miasta Biała Podlaska, a nadzorowane merytorycznie przez MOPS Biała Podlaska.
- wydatki poza planem finansowym – na świadczenia z PFRON – 1.751.370,00 zł, w tym środki na obsługę zadań wynikających z ustawy i Programu „Aktywny samorząd” w wysokości 46.101,00zł (MOPS prowadzi obsługę merytoryczną i finansowo - księgową kont Gminy Miejskiej w Białej Podlaskiej).

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2016

W roku 2016 wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej objęte planem finansowym na poszczególne formy wsparcia wyniosły 51.674.806,00zł, natomiast w 2015 r. wydatkowano 8.064.167,00zł. Wzrost wydatków o kwotę 43.610.639,00zł (640,80%) wynikał z przejęcia z dniem 1 kwietnia 2016 r. realizowanych zadań zleconych wynikających z ustaw:

- pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
  - o świadczeniach rodzinnych,
  - o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
  - o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (ubezpieczenie emerytalne i rentowe świadczeniobiorców),
  - prawo energetyczne (dodatki energetyczne),
- oraz zadań własnych wynikających z ustaw:
- dodatkach mieszkaniowych,
  - o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów).

Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania objęte planem finansowym

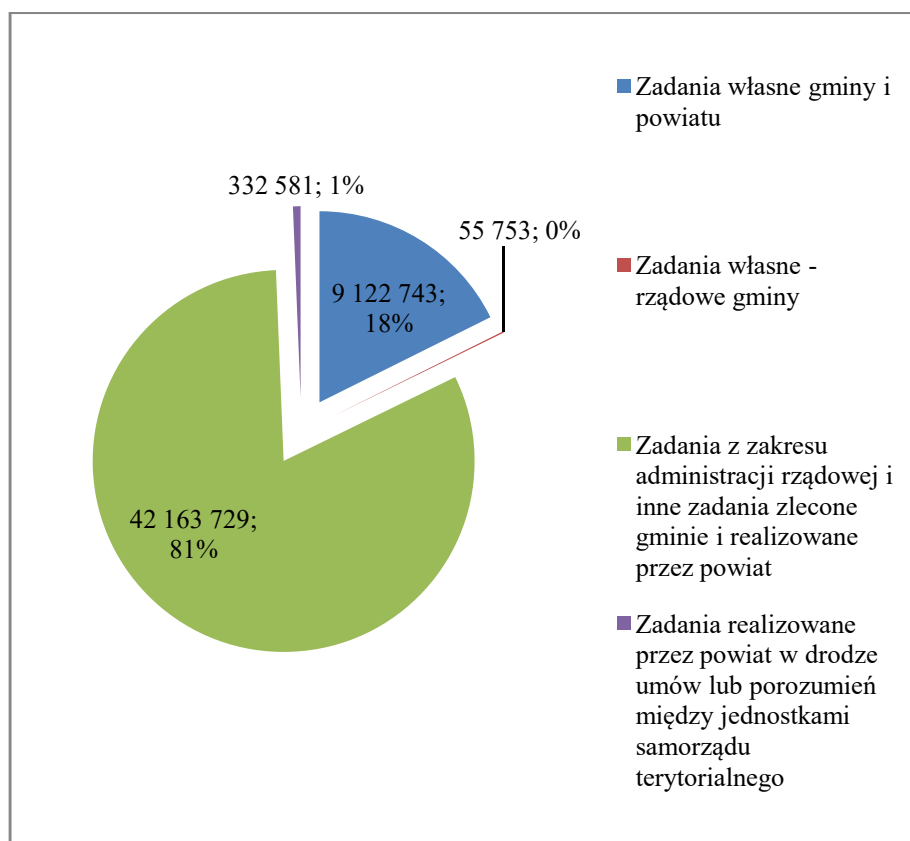
L.p.	Wyszczególnienie finansowania zadań	Wartość w 2016 r.	% udziału ogółem
1. Zadania realizowane przez MOPS			
1.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska , w tym:	6 384 640,00	11,94%
	1) zadania własne gminy i powiatu	6 328 887,00	11,84%
	2) zadania własne rządowe gminy	55 753,00	0,10%

1.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	44 957 585,00	84,09%
	1) zadania własne gminy i powiatu	2 793 856,00	5,23%
	2) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i realizowane przez powiat	42 163 729,00	78,86%
1.3.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	332 581,00	0,62%
	1) zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	332 581,00	0,62%
RAZEM		51 674 806,00	96,34%
2. Zadania nadzorowane merytorycznie przez MOPS			
2.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska, w tym:	1 231 366,00	2,30%
	1) zadania własne gminy i powiatu	1 231 366,00	2,30%
2.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	684 720,00	1,28%
	1) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	684 720,00	1,28%
2.3.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	44 433,00	0,08%
	1) zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	44 433,00	0,08%
RAZEM		1 960 519,00	3,66%
OGÓLEM		53 635 325,00	100,00%

Wydatki MOPS w latach 2015 – 2016 z podziałem na realizowane zadania

L.p.	Wyszczególnienie realizowanych zadań	Wydatki w 2015 r.	Wydatki w 2016 r.	wzrost/ spadek	% udziału ogółem
1.	Zadania własne gminy i powiatu	6 862 806,00	9 122 743,00	2 259 937,00	17,65%
2.	Zadania własne – rządowe gminy	4 144,00	55 753,00	51 609,00	0,11%
3.	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i realizowane przez powiat	660 229,00	42 163 729,00	41 503 500,00	81,59%
4.	Projekty współfinansowane z udziałem Środków Unii Europejskiej	194 069,00	0	-194 069,00	0,00%
5.	Zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	342 919,00	332 581,00	-10 338,00	0,64%
RAZEM		8 064 167	51 674 806	43 610 639	100,00

Realizowane zadania przez MOPS w 2016 r.

Wydatki realizowane przez MOPS w 2016 r. z podziałem na formy wsparcia

L.p.	Forma wsparcia	Wydatki w 2016 r.	% udziału ogółem
1.	Sprawienie pogrzebu	13 755,00	0,03%
2.	Utrzymanie noclegowni i mieszkania chronionego	28 321,00	0,05%
3.	Rozliczenia z lat ubiegłych - nienależnie pobrane świadczenia w latach ubiegłych z dotacji wojewody lubelskiego	55 753,00	0,11%
4.	Ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców (w tym wydatki ponoszone na wydanie decyzji)	131 752,00	0,25%
5.	Wydatki na asystentów rodzin oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	148 121,00	0,29%
6.	Opieka rodzinna w rodzinach zastępczych	217 904,00	0,42%
7.	Usługi dostępu do sieci e-Miasto 2000 rodzin	259 997,00	0,50%
8.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w rodzinach zastępczych i ich obsługa	321 045,00	0,62%

9.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze z pomocy społecznej	325 380,00	0,63%
10.	Funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	338 411,00	0,65%
11.	Pomoc państwa w zakresie dożywiania	437 787,00	0,85%
12.	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego świadczeniobiorców	525 889,00	1,02%
13.	Pomoc materialna dla uczniów	539 573,00	1,04%
14.	Pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej i zakładzie opiekuńczo -lecznym	1 076 727,00	2,08%
15.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	1 506 329,00	2,92%
16.	Funkcjonowanie MOPS i Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2 596 144,00	5,02%
17.	Świadczenia z pomocy społecznej i pieczy zastępczej	2 604 279,00	5,04%
17.	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i ich obsługa	12 813 106,00	24,80%
18.	Świadczenia wychowawcze i ich obsługa	27 734 533,00	53,67%
RAZEM		51 674 806,00	100,00%

Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Biała Podlaska w 2016 r. merytorycznie nadzorowane przez MOPS

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatek w 2016 r.
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy	684 720,00
2.	Usługi opiekuńcze	171 850,00
3.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	843 298,00
4.	Rodziny zastępcze	134 460,00
5.	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	126 191,00
RAZEM		1 960 519,00

Wydatki merytorycznie nadzorowane przez MOPS, a ponoszone przez Urząd Miasta Biała Podlaska w 2015 r. wyniosły 2.685.495,00zł, natomiast w 2016 r. 1.960.519,00zł. Spadek wydatków o kwotę 724.976,00zł (26,99%) wynikał przede wszystkim ze zmiany z nadzoru merytorycznego na realizację przez MOPS pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów od 01.01.2016 r. Ponadto w 2016 r. nie kontynuowano realizacji zadań w formie powierzenia dofinansowania prowadzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz przygotowania paczek żywnościowych świątecznych dla osób korzystających ze świadczeń realizowanych przez MOPS.

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pełni zarówno funkcję ośrodka pomocy społecznej, jak i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W związku z tym realizuje zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- pomoc rodzinom i osobom w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie rodzin we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomoc osobom niepełnosprawnym;
- pomoc dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią: udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, skierowania do noclegowni bądź ogrzewalni, a także przyznawanie biletu kredytowanego.

Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją.

W 2016 r. wydano 3943 decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Od decyzji wydawanych przez MOPS przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białej Podlaskiej za pośrednictwem dyrektora Ośrodka.

W 2016 r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 11 odwołań od decyzji wydanych z zakresu pomocy społecznej z tego:

- 5 decyzji zostało utrzymanych w mocy,
- 3 decyzje uchylono,
- 2 postępowania umorzono,
- odwołanie od 1 decyzji jest w trakcie rozpatrywania przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

2. Osoby korzystające z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony;
- cudzoziemcom w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- cudzoziemcom na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania:

- ubóstwo;
- sieroctwo;

- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od października 2015 r. wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **634,00 zł** ;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **514,00 zł** na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki dysfunkcyjnej) określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W 2016 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto **1144 rodzin**, liczących **2981 osób**, co stanowi 5,28% ogólnej liczby mieszkańców Białej Podlaskiej.

Liczba rodzin oraz osób występujących w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2015 i 2016, z podziałem na występujące problemy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach	
	2015r.	2016r.	2015 r.	2016 r.
Ubóstwo	780	794	2078	2021
Sieroctwo	10	12	33	39
Bezdomność	33	44	34	44
Potrzeba ochrony macierzyństwa	216	189	1100	928
Bezrobocie	661	608	1905	1699
Niepełnosprawność	414	425	1011	1017
Długotrwała lub ciężka choroba	161	190	332	386
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	219	196	769	651
Przemoc w rodzinie	20	23	67	92
Alkoholizm	244	242	435	464
Narkomania	6	11	9	17
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	30	28	50	49
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	8	2	18	4
Zdarzenie losowe	3	1	8	1
Sytuacja kryzysowa	0	1	0	3

Do głównych przyczyn powstania trudnych sytuacji wymagających interwencji pracowników socjalnych, a tym samym konieczności udzielenia pomocy, zaliczyć należy ubóstwo wynikające głównie z bezrobocia, niepełnosprawności, a także alkoholizmu, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, zwłaszcza rodzin niepełnych.

Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy, a tym samym wymagających wsparcia.

W rodzinach występuje jednocześnie kilka powodów korzystania z pomocy społecznej.

W roku 2016 najwięcej rodzin korzystało z pomocy z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności.

Strukturę rodzin korzystających w 2016 r. z pomocy MOPS przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczb rodzin korzystających z pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej, z wyłączeniem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM	1144	2981
o liczbie osób	438	438
1		
2	196	392
3	181	543
4	158	632
5	106	530
6 i więcej	65	446
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	507	2049
o liczbie dzieci	193	579
1		
2	170	666
3	90	445
4	38	230
5	8	56
6	6	49
7 i więcej	2	24
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	190	646
o liczbie dzieci	80	192
1		
2	60	199
3	27	117
4 i więcej	23	138
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	188	395
o liczbie osób	81	81
1		
2	52	104
3	30	90
4 i więcej	25	120

3. Zadania własne gminy

3.1. Świadczenia niepieniężne

3.1.1. Schronienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2008 r. prowadzi noclegownię dla osób bezdomnych, która mieści się przy ul. Kąpielowej 11. Noclegownia funkcjonuje przez cały rok, przy czym w okresie jesienno – zimowym, tj. od 1 listopada do 31 marca, czynna jest w godzinach od 17⁰⁰ do 8⁰⁰, a w okresie wiosenno – letnim w godzinach od 20⁰⁰ do 7⁰⁰. Noclegownia dysponuje 20 miejscami noclegowymi.

Ponadto w okresie jesienno – zimowym w tym samym budynku uruchamiana jest ogrzewalnia.

W roku ubiegłym z możliwości schronienia w noclegowni w Białej Podlaskiej korzystało 30 bezdomnych mężczyzn.

W 2016 r. na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wydatkowano **20.565,00 zł**.

Kwotę tę stanowiły koszty utrzymania noclegowni: zakup oleju opałowego, zużycie energii elektrycznej, wody, gazu, odprowadzenie ścieków, usługi telekomunikacyjne, kominiarskie, pralnicze, przegląd techniczny budynku, przegląd pomiarów elektrycznych i sprzętu, zakup środków czystości, usługi hydrauliczne, podatek od nieruchomości.

Bezdomnym udzielana była pomoc w formie schronienia, pomocy rzeczowej, finansowej, prawa do świadczeń zdrowotnych oraz pracy socjalnej.

Praca socjalna ma na celu zapobieganie wykluczeniu osób bezdomnych, zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych oraz dążenie do usamodzielnienia poprzez kierowanie na terapię odwykową osób uzależnionych od alkoholu i działania związane z aktywizacją zawodową, dążenie do integracji osób bezdomnych ze społeczeństwem. Dlatego dokonywana jest diagnoza przyczyn bezdomności, zagrożeń z niej wynikających oraz ocenia się możliwości wyjścia z bezdomności.

Bardzo ważnym elementem prowadzonych działań jest stała współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądową Służbą Kuratorską, organizacjami pozarządowymi (Caritas), szpitalami, przychodniami lekarskimi i Powiatowym Urzędem Pracy.

Pracownik socjalny zatrudniony w MOPS podejmował z osobami bezdomnymi działania aktywizujące mające na celu wychodzenie z bezdomności.

3.1.2. Dożywianie

Na podstawie przepisów Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz Uchwały Nr XXXIV/328/14 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego Programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Biała Podlaska w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 i Uchwały Nr XXXIV/329/14 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej udzielone w ramach wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Biała Podlaska w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, prowadzone były działania mające zapewnić pomoc w zakresie dożywiania dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz działania zmierzające do zapewnienia posiłku lub żywności osobom pozbawionym. Chodzi głównie o długofalowe działania zapobiegające zjawisku niedożywienia oraz poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

W ramach realizowanego programu przyznawana była pomoc w formie:

- gorących posiłków w szkole i przedszkolu dla dzieci i młodzieży,
- gorących posiłków dla osób dorosłych,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych,
- zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Programem objęto **1 073 osoby**, w tym:

- 147 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej;
- 578 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 365 pozostałych osób.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości **437.787,00 zł**. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to 175.358,00zł, co stanowi 40,06% wartości zadania, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Lubelskiego wyniosła 262.429,00zł, tj. 59,94%.

Wydatki obejmowały:

- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności 130 osobom na kwotę 45.765,00 zł;
- zakup posiłków dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz pozostałym osobom na kwotę 300.319,00 zł;
- dowóz posiłków do 4 szkół na kwotę 7.985,00 zł;
- usługę w zakresie przygotowania i wydawania jednego gorącego posiłku oraz suchego prowiantu na kwotę 83.718 zł. Z pomocy w formie jednego gorącego posiłku skorzystały 154 osoby, wydano 19205 posiłków, natomiast z suchego prowiantu korzystało 26 osób.

3.1.3. Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej, realizowanym niezależnie lub równoległe z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy. Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Pomocy w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny, nie wymaga to przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono **733 rodzinom** liczącym **1 897 osób**, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej **62 rodzinom** liczącym **164 osoby**.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejmowały m.in.:

- pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach;
- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy, informowanie o możliwości uczestnictwa i włączanie do udziału w kursach realizowanych przez MOPS w ramach projektu systemowego;
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Rodziny objęte pracą socjalną.

Wyszczególnienie	2015 rok		2016 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	656	1750	733	1897
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	61	150	62	164

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej był również kontrakt socjalny – forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania

samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Jest to swoistego rodzaju umowa określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno – zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Rodziny objęte kontraktem socjalnym

Wyszczególnienie	2015 rok		2016 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Kontrakty socjalne	32	89	15	30

3.1.4. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania

W 2016 r. tak, jak w latach poprzednich usługi opiekuńcze na rzecz osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób, świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, na zlecenie MOPS. Oferent wyłoniony został na podstawie konkursu na realizację zadania publicznego „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska”.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opiekę higieniczną, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem, wykonywanie podstawowych czynności domowych, pomoc w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych.

W 2016 r. wpłynęło 46 wniosków o przyznanie usług opiekuńczych. Wydano 37 decyzji przyznających usługi opiekuńcze (w tym 4 z wniosków złożonych w grudniu 2015 r.), w 6 przypadkach umorzono postępowanie, gdyż osoby zainteresowane zrezygnowały z ubiegania się o przyznanie świadczenia. Ponadto 4 wnioski pozostały do rozpatrzenia na 2017 r. Ogółem w sprawie usług opiekuńczych wydano 102 decyzje. W trakcie roku wydano 9 decyzji wygaszających przyznanie usług opiekuńczych w związku ze zgonem usługobiorców, 14 decyzji uchylających w związku z rezygnacją(9), w związku z umieszczeniem w DPS (3) lub ZOL (2), 40 decyzji zmieniających zakres świadczonych usług opiekuńczych lub odpłatność.

W 2016 r. z tej formy pomocy skorzystało **71 osób**, a wydatkowana kwota na ten cel to **171.850,00 zł**. W ramach przyznanych środków finansowych zrealizowano **13 562 godziny usług opiekuńczych**.

Średnio jednej osobie w ciągu roku przyznano 191 godzin usług opiekuńczych. Koszt jednej godziny usługi wynosił 12,50 zł.

Warunki odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr I/4/06 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 10 lutego 2006 r.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

2015 rok		2016 rok	
Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
69	14 833	71	13 562

Liczba osób korzystających w 2016 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych z podziałem na płeć, wiek, osoby samotne i osoby w rodzinie

Płeć	Wiek	Osoby samotne	Osoby w rodzinie	Ogółem
kobiety	19-60	1	0	51
	61-75	9	2	
	76 i powyżej	36	3	
mężczyźni	0-18	0	1	20
	19-65	7	1	
	66-75	5	0	
	76 i powyżej	5	1	

3.1.5. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Zadanie to realizowane było zgodnie z Uchwałą nr VIII/47/15 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 maja 2015 r.

W 2016 r. MOPS sprawił 6 pochówków za łączną kwotę **13.755,00 zł**. Średni koszt pochówku wyniósł 2 292,50 zł.

3.1.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, MOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W ramach tego świadczenia w 2016 r. opłacano składkę zdrowotną za:

- **127 osób** pobierających w MOPS zasiłek stały w kwocie **55 129,00 zł**;
- **52 osoby** realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w kwocie **16 199,00 zł**.

3.1.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby, które nie są ubezpieczone na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa.

Potwierdzeniem prawa do tych świadczeń jest decyzja administracyjna poprzedzona wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego.

Zadanie to jest finansowane przez budżet państwa wraz z kosztami przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz kosztami związanymi z wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2016 r. przeprowadzono 63 wywiady środowiskowe, na podstawie których wydano 63 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

3.1.8. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pracownicy MOPS prowadzili postępowania związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, informowali o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzali wywiady środowiskowe, wspierali w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji, oceniali sytuację osób w kontekście spełnienia przesłanek do umieszczenia w domu pomocy społecznej, przeprowadzali wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowywali umowy określające wysokość wnoszonej przez zainteresowanych opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

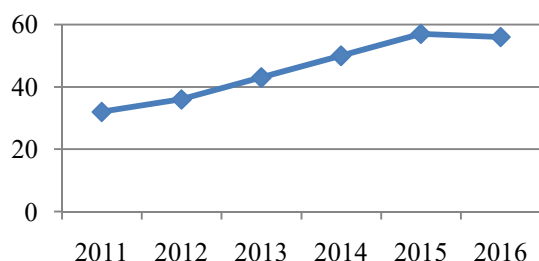
W 2016 r. wpłynęło **39 wniosków** o umieszczenie w domu pomocy społecznej i **4 wnioski** o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno – Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku. Wydano 2 decyzje odmawiające skierowania do domu pomocy społecznej (w tym 1 z wniosku z 2015 r.), **22 decyzje** pozytywne kierujące do domu pomocy społecznej (w tym 2 decyzje z podań złożonych w 2015 r. i 3 w związku z postanowieniem Sądu), w **18** przypadkach umorzono postępowanie, gdyż w trakcie postępowania osoby zrezygnowały z ubiegania się o skierowanie do domu pomocy społecznej, a 1 osoba zmarła, Ponadto wydano **4 decyzje** kierujące do Krajowego Ośrodka Mieszkalno – Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku.

W 2016 r. spośród 56 osób przebywających w domach pomocy społecznej, 8 osób zmarło, 2 osoby zrezygnowały z dalszego pobytu w związku z powyższym uchylono decyzje kierujące.

W 2016 r. **56 mieszkańców** Białej Podlaskiej, za pobyt których MOPS ponosił częściową odpłatność oraz 3 osoby ponoszące pełną odpłatność, przebywało w 12 domach pomocy społecznej w: Kozuli, Kodniu, Kostomłotach, Konstantynowie, Bończy, Kalince, Ryżkach, Różance, Prałkowcach, Młodzieszynie, Popkowicach i Matczynie.

Na ten cel w 2016 r. wydatkowano kwotę **1 060 841,00 zł**. Średni miesięczny koszt dopłaty ponoszonej przez gminę za 1 osobę wynosił **1.880,92 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. 1 osoba oczekiwała na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w poszczególnych latach

Liczba mieszkańców Białej Podlaskiej przebywających w domach pomocy społecznej oraz koszty ich utrzymania w 2016 r.

Miesiąc	Liczba osób	Koszt utrzymania w zł
styczeń	40	73 866,01
luty	45	79 719,55
marzec	47	91 135,55
kwiecień	44	85 048,05
maj	45	87 845,95
czerwiec	47	90 959,35
lipiec	48	92 347,26
sierpień	48	93 469,89
wrzesień	49	94 029,93
październik	49	92 843,85
listopad	49	90 311,25
grudzień	47	89 264,08
ogółem	56 (realna)	1.060.840,72

3.1.9. Mieszkanie chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą czy placówkę opiekuńczo – wychowawczą, bądź młodzieżowy ośrodek wychowawczy może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia, zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Kopernika 9/67, przeznaczone jest docelowo dla 4 osób.

W 2016 r. w mieszkaniu chronionym przebywały 3 osoby. Na utrzymanie mieszkania chronionego wydatkowano 6 435,00 zł z przeznaczeniem na opłaty czynszowe za wynajmowane mieszkanie chronione i opłaty za energię elektryczną.

3.2. Świadczenia pieniężne

3.2.1. Zasilek stały

Zasilek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 634 zł,

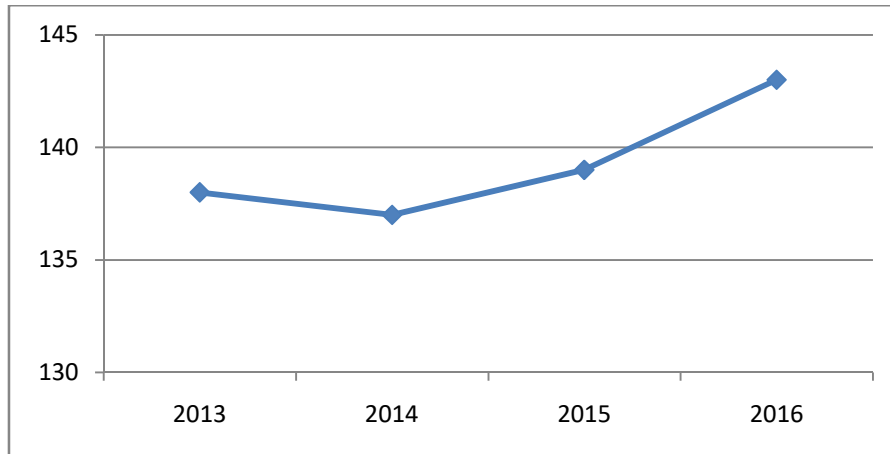

- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 514 zł.

Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 604 zł miesięcznie, minimalna zaś, określona ustawowo 30,00 zł miesięcznie.

Średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wynosiła 466,15 zł.

W 2016 r. z tego świadczenia skorzystały **143 osoby**. Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę **651 682,00 zł**.

Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe w poszczególnych latach

3.2.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, bezrobocie i niepełnosprawność.

Na tę formę pomocy w 2016 r. wydatkowano kwotę **689 734,00 zł**, środki pochodziły z dotacji Wojewody Lubelskiego.

Zasiłki okresowe przyznano **548 rodzinom** liczącym **1 397 osób**.

Powodem przyznania tego świadczenia było w szczególności:

- bezrobocie – w 376 rodzinach liczących 968 osób;
- niepełnosprawność – w 76 rodzinach liczących 188 osób;
- długotrwała choroba – w 50 rodzinach liczących 103 osoby;
- inne niż ww. – w 149 rodzinach liczących 398 osób.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20,00 zł.

Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2016 r. wynosiła 337,94 zł.

3.2.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie nie spełniającej kryterium dochodowego, przyznanie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Na zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe i w naturze w 2016 r. wydatkowano kwotę **174 168,00 zł**.

Pomoc udzielono **544 rodzinom**. Zasiłki były przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na: zakup odzieży, obuwia, opału, podstawowych środków czystości, kosztów zużycia energii elektrycznej i opłaty czynszu, w tym:

- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego przyznano 7 osobom,
- pomoc rzeczową w postaci zakupu węgla 132 osobom,,
- udzielono pomocy w wyniku zdarzenia losowego 1 rodzinie,

- wykupiono leki wg przedłożonych recept lekarskich 24 osobom,
- specjalne zasiłki celowe otrzymały 162 rodziny.

Zakwalifikowano i skierowano **40 dzieci** na kolonie letnie do Szczepreszyna, organizatorem kolonii było Kuratorium Oświaty w Lublinie.

4. Zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa.

4.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje zwłaszcza: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

W 2016 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały 63 osoby niepełnosprawne, w tym 57 dzieci.

Usługi świadczone były przez następujące podmioty:

1. Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym, Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych zaburzeniach „Wspólny Świat” w Białej Podlaskiej - zrealizowało 5 370 godzin usług,
  2. Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży RENMED w Białej Podlaskiej – zrealizował 1 245 godzin usług.
- Łącznie na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 325 380,00 zł.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wyszczególnienie	2015 rok		2016 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	59	6 45,5	63	6615

4.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla 45 osób z zaburzeniami psychicznymi zostało powierzone od 1 lipca 2015 r. Caritas Diecezji Siedleckiej.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla osób przewlekle psychicznie

chorych (typ A) oraz dla osób upośledzonych umysłowo (typ B), które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2016 r. do udziału w zajęciach terapeutycznych skierowano 49 osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby korzystające z usług ŚDS objęte były wsparciem psychologa, pracownika socjalnego i pielęgniarki oraz instruktorów terapii zajęciowej w ramach prowadzonych pracowni: plastycznej, kulinarnej, informatycznej, krawieckiej i rękodzieła, florystycznej. Dom zapewniał również zajęcia muzyczne, terapię ruchem, relaksację, wyjścia na basen, udział w konkursach, zabawach, festynach, wycieczkach, spotkaniach integracyjnych oraz gorący posiłek.

ŚDS otrzymał dotację w łącznej wysokości 684.720,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów merytorycznych i kosztów obsługi zadania, w tym administracyjnych oraz na zakupy sprzętu i wyposażenia.

Powyszą dotację przekazał Urząd Miasta Biała Podlaska. MOPS sprawował nadzór merytoryczny.

4.3. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym

W 2016 r. 3 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, została przyznana pomoc w łącznej kwocie 32.262,00 zł. Pomoc przeznaczona była na dofinansowanie potrzeb bytowych, tj. zakup żywności, niezbędnego ubrania, dofinansowanie do pokrycia kosztów utrzymania mieszkania oraz na pokrycie kosztów zakupu obiadów dzieciom w szkole i w przedszkolu.

Przy współpracy ze Szkołą Podstawową nr 4 zorganizowano mikołajkową imprezę integracyjną „Bądźmy razem”, w której uczestniczyły dzieci polskie i cudzoziemskie. W wyniku działań pracownika socjalnego 250 dzieci z polskich i cudzoziemskich rodzin otrzymało paczki ze słodyczami i zabawkami. Przygotowanie paczek dla dzieci było możliwe dzięki pozyskanym przez pracownika socjalnego sponsorom, którzy przekazali nieodpłatnie słodycze i zabawki.

Pracownik socjalny jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi powołanego zarządzeniem Nr 202 Wojewody Lubelskiego. Uczestniczył w pracach Zespołu, w wyniku których utworzona została platforma wymiany informacji i współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Ponadto pracownik socjalny jako członek Zespołu we współpracy z funkcjonariuszami Straży Granicznej podejmował działania w zakresie rozpoznania, wsparcia i integracji społeczności romskiej w środowisku lokalnym.

5. Zadania powiatu

Zadania powiatu, analogicznie do zadań gminy, ustawodawca podzielił na:

- zadania własne powiatu;
- zadania z zakresu administracji rządowej zlecone powiatowi.

5.1. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze,

- młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

5.2. Zadania zlecone powiatowi

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Środki na realizację tych zadań zapewnia budżet państwa.

5.2.1. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą

W 2016 r. udzielono pomocy 2 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status ochrony uzupełniającej. Łącznie wydatkowano **28 720,00 zł**.

Pracownik socjalny realizował z 2 rodzinami indywidualne programy integracji cudzoziemca. W ramach zawartych programów pracownik socjalny podejmował działania zmierzające do przystosowania rodzin cudzoziemskich do prawidłowego i zgodnego z obowiązującym prawem funkcjonowania w Polsce, tj. pomoc w znalezieniu mieszkania, w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, pomoc w zakresie nauki języka polskiego, pomoc w zakresie załatwiania spraw w instytucjach i urzędach, jak również w zakresie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Pracownik socjalny jako członek Lokalnego Zespołu Współdziałania działającego na mocy porozumienia w sprawie standardowych procedur postępowania w zakresie rozpoznawania przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy seksualnej lub przemocy związanej z płcią wobec cudzoziemców przebywających w ośrodkach dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy zawartego pomiędzy Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHACER), Komendantem Głównym Policji, Fundacją „La Strada” oraz Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć uczestniczył w 12 spotkaniach zespołu. W ramach działań zespołu pracownik socjalny uczestniczył w 2 interwencjach Policji podjętych w stosunku do cudzoziemców podejrzanych o stosowanie przemocy przebywających na terenie Ośrodka dla Cudzoziemców.

W ramach wymiany doświadczeń oraz pogłębiania tematyki uchodźstwa pracownik socjalny wspólnie z przedstawicielami instytucji rządowych i pozarządowych uczestniczył w rozmowach z cudzoziemcami przebywającymi w Ośrodku dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, jako organizator pieczy zastępczej realizuje zadania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej jak również w ramach Programu Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 przyjętego chwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr IX/59/15 z dnia 26 czerwca 2015 r.

System pieczy zastępczej, to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

1. Rodziny zastępcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 293/11 z dnia 21 listopada 2011 r. został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu.

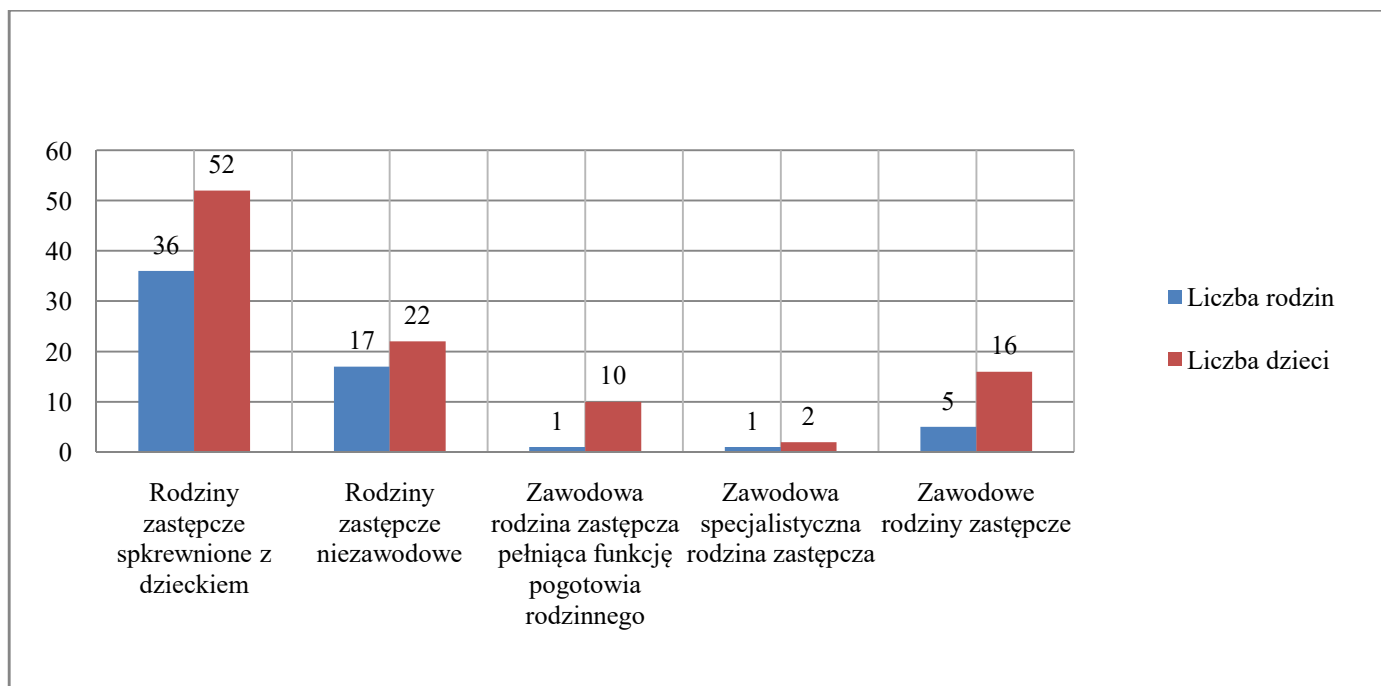
W 2016 r. na terenie Miasta Biała Podlaska funkcjonowało łącznie 60 rodzin zastępczych, w których przebywało 102 dzieci (w tym 6 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione – 36, w których wychowywało się 52 dzieci. W 28 rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczonych było 39 dzieci, pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska, w tym jedna rodzina nie pobierała świadczeń na 2 dzieci. W 8 rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenie miasta Biała Podlaska przebywało 13 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Inną grupę rodzin stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe. W 17 rodzinach zastępczych niezawodowych wychowywało się 22 dzieci. W 7 rodzinach zastępczych niezawodowych umieszczonych było 9 dzieci pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska, w tym jedna rodzina nie pobierała świadczeń na 2 dzieci. W 10 rodzinach zastępczych niezawodowych na terenie miasta Biała Podlaska przebywało 13 dzieci, pochodzących z innych powiatów.

Ponadto w Mieście Biała Podlaska funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których wychowywało się 28 dzieci:

- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywało łącznie 10 dzieci;
- rodzina zawodowa specjalistyczna, w której przebywało 2 dzieci;
- 5 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 16 dzieci, w tym 12 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska i 4 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Bielski Podlaski i dzieci w nich umieszczone w 2016 r.

W okresie sprawozdawczym z różnych form rodzin zastępczych odeszło łącznie 16 dzieci, w tym:

- 2 dzieci powróciło do rodziny naturalnej,
- 1 dziecko umieszczono w rodzinie preadopcyjnej,
- 7 dzieci umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 6 pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze i rozpoczęło samodzielne życie.

W 2016 r. 2 wychowanków wychowujących się w rodzinach zastępczych ukończyło 18 lat, jednak zadeklarowało pozostanie w tych rodzinach.

2. Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych

W okresie sprawozdawczym ogółem wydatkowano kwotę w wysokości 1 066 520,08 zł, stanowiącą wydatki na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Bielski Podlaski.

- a. świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 552.516,47 zł, z tego:
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 52 dzieci w 40 rodzinach zastępczych w wysokości 349 905,36 zł,
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 10 dzieci umieszczonych w 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w łącznej wysokości 19 836,35 zł,
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 2 dzieci wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dzieci w 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w wysokości 28 800 zł,
  - jednorazowe świadczenia na 2 dzieci, na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do 2 zawodowych rodziny zastępczych w wysokości 3 000,00 zł,
  - świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 12 dzieci w 5 zawodowych rodzinach zastępczych w wysokości 141 935,54 zł,
  - środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 2 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało po 4 dzieci w wysokości 9 039,22 zł
- b. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 7 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 181 422,80 zł, z tego:
  - 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w kwocie 37 818,80 zł,
  - 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w kwocie 28 720,80 zł,
  - 5 rodzinom zastępczym zawodowym w kwocie 114 883,20 zł.

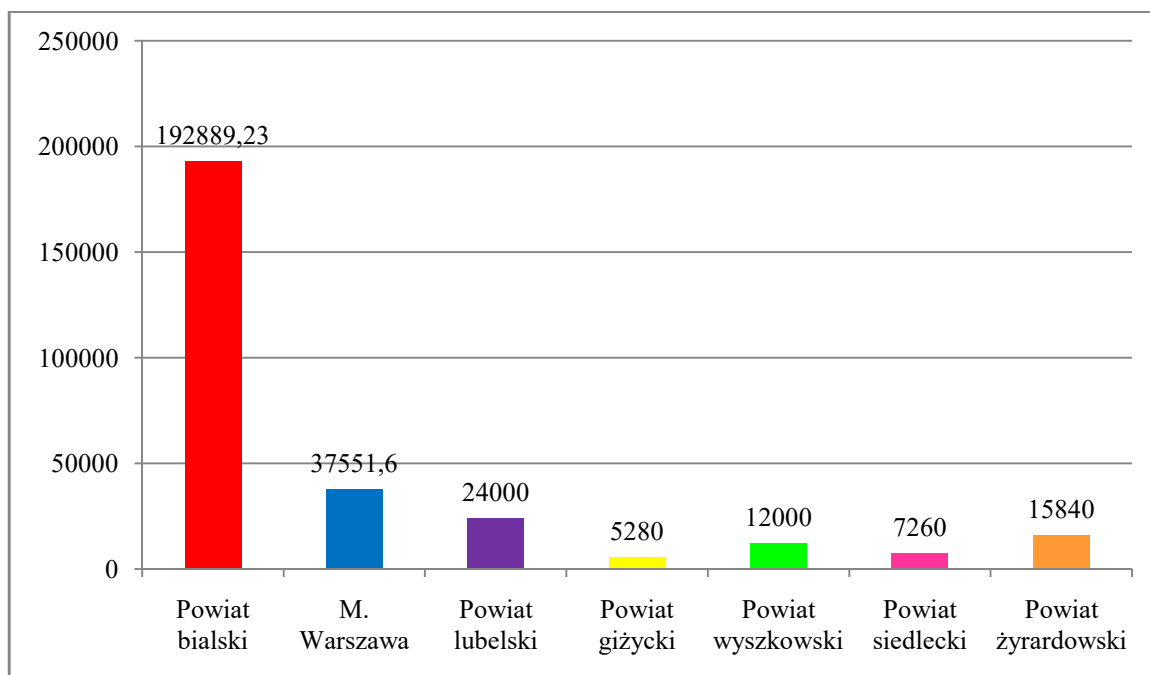
c. na podstawie porozumień między powiatami wydatkowano kwotę 332 580,81 zł z tytułu przyznanych świadczeń dla 20 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Biała Podlaska, w których przebywało 30 dzieci z innych powiatów, z tego:

1) wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 2 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 28 720,80 zł:

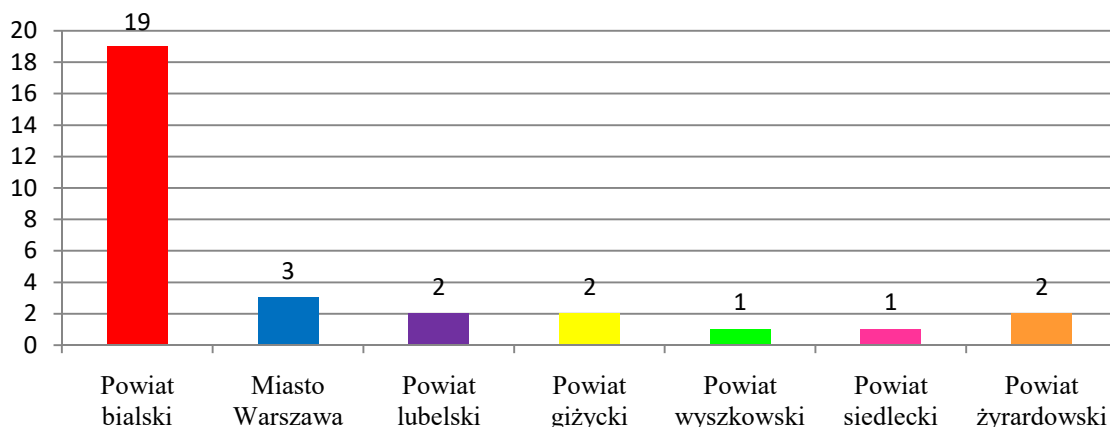
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 14 360,40 zł;
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 14 360,40 zł.

2) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności w łącznej wysokości 303 860,01 zł, które zostały przeznaczone :

- dla 14 rodzin zastępczych, w których przebywało 19 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 192 889,23 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 3 dzieci z miasta Warszawa w wysokości 37 551,60 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 24 000,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu giżyckiego w wysokości 5 280,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecka z powiatu wyszkowskiego w wysokości 12 000,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu siedleckiego w wysokości 7 260,00 zł,
- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu żyrardowskiego w wysokości 15 840,00 zł.
- środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 2 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało:
  - 2 dzieci z powiatu bialskiego w kwocie 4 672,03 zł;
  - 2 dzieci z powiatu lubelskiego w kwocie 4 367,15 zł.

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska

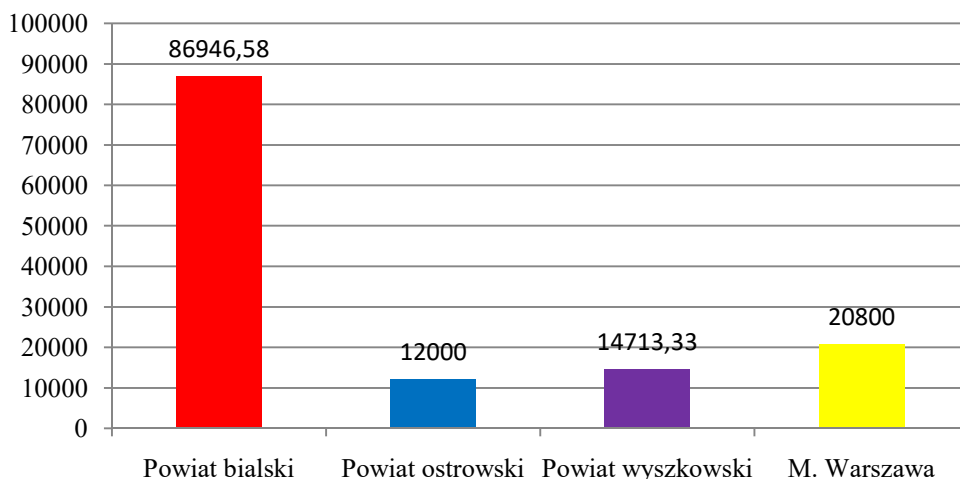
Liczba dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska

W 2016 r. 1 rodzina zastępcza niezawodowa z 1 dzieckiem z powiatu bialskiego wyjechała poza granicę Polski. W 2016 r. postanowieniem sądu utworzono 1 rodzinę zastępczą, w której umieszczono 2 dzieci pochodzące z powiatu giżyckiego.

Zgodnie z postanowieniami sądu dzieci pochodzące z terenu Miasta Biała Podlaska były umieszczane w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, podobnie jak dzieci pochodzące z innych powiatów, były umieszczane w rodzinach zastępczych mieszkujących na terenie Miasta Biała Podlaska. Wynika to m. in. z faktu umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, jak też z braku rodzin zastępczych gotowych przyjąć dziecko z terenu, na którym przebywa.

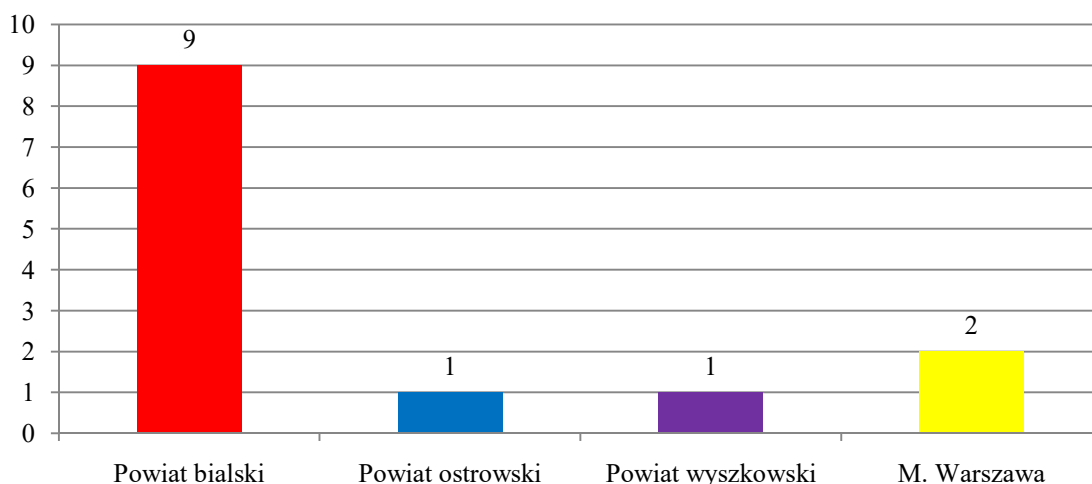
Na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, na utrzymanie 13 dzieci pochodzących z Białej Podlaskiej umieszczonych w 10 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, przekazano kwotę 134 459,91 zł, w tym:

- a. 86 946,58 zł na utrzymanie 9 dzieci w 6 rodzinach zastępczych na terenie powiatu bialskiego,
- b. 12 000 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ostrowskiego,
- c. 14 713,33 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu wyszkowskiego, w tym:
  - jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w kwocie 2 000 zł,
  - 20800 zł na utrzymanie 2 dzieci w 2 rodzinach zastępczych na terenie miasta Warszawa.

Świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W 2016 r. 2 dzieci opuściło rodziny zastępcze niezawodowe: 1 dziecko powróciło pod opiekę matki i 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

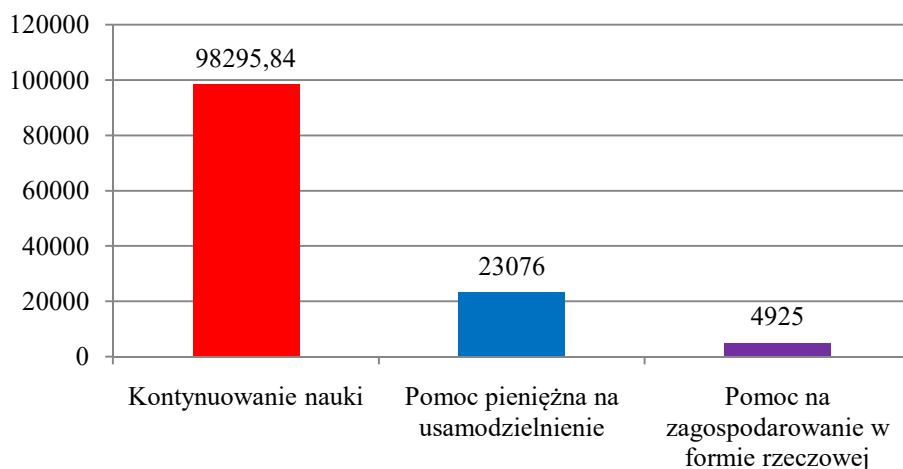
3. Pomoc dla osób usamodzielnianych.

Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, socjalizacyjny, zakład poprawczy zostaje objęta indywidualnym programem usamodzielniania, określającym sposób uzyskania przez tę osobę wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy w podjęciu zatrudnienia. Ponadto otrzymuje pomoc na:

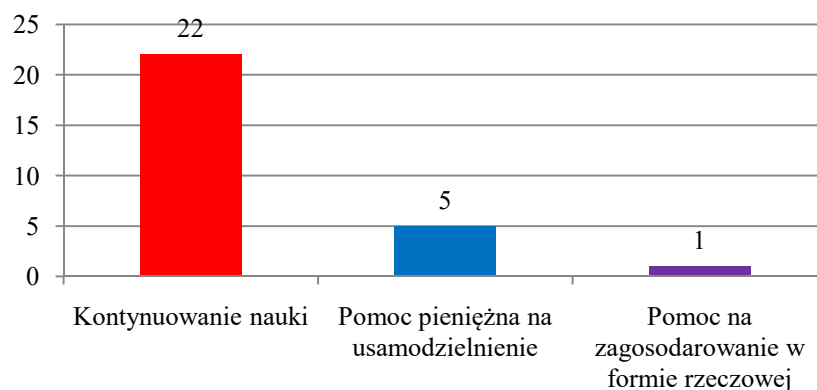
- kontynuowanie nauki;
- usamodzielnienie;
- zagospodarowanie.

W 2016 r. udzielono pomocy pełnoletnim usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze w łącznej wysokości 171 336,15 zł, z tego:

- a. opuszczającym rodziny zastępcze:
  - 22 osobom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 98 295,84 zł;
  - 5 osobom przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 23 076,00 zł;
  - 1 osobie przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w wysokości 4 925 zł;

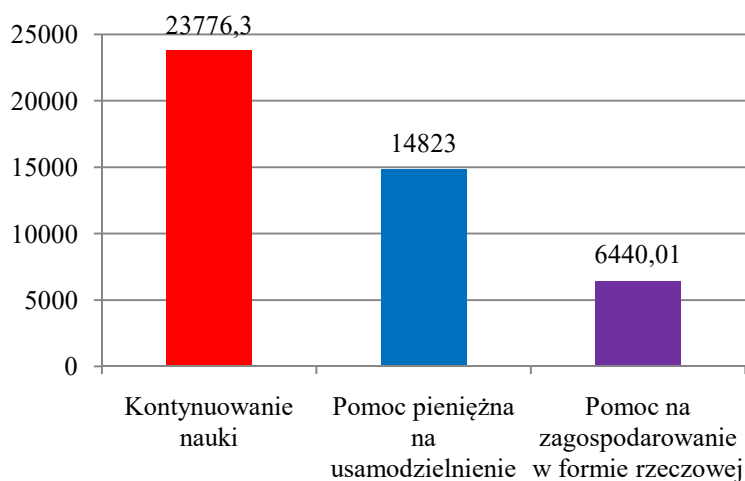

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

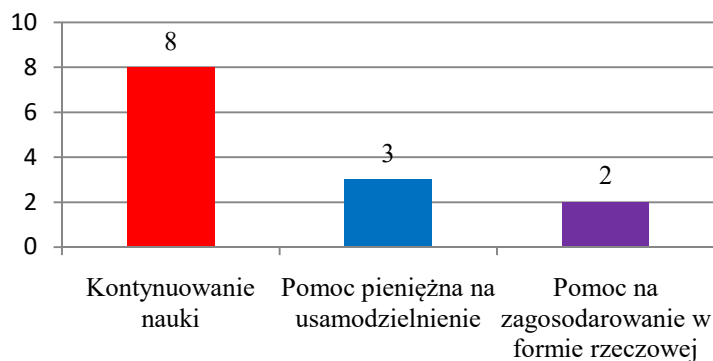

Liczba osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

- a. opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze:
- 8 osobom przyznano pomoc pieniężną z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 23 776,30 zł;
  - 3 osobom przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 14 823,00 zł;
  - 2 osobom przyznano pomoc w formie rzeczowej na zagospodarowanie w wysokości 6 440,01 zł;

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjalizacyjne oraz zakłady poprawcze.

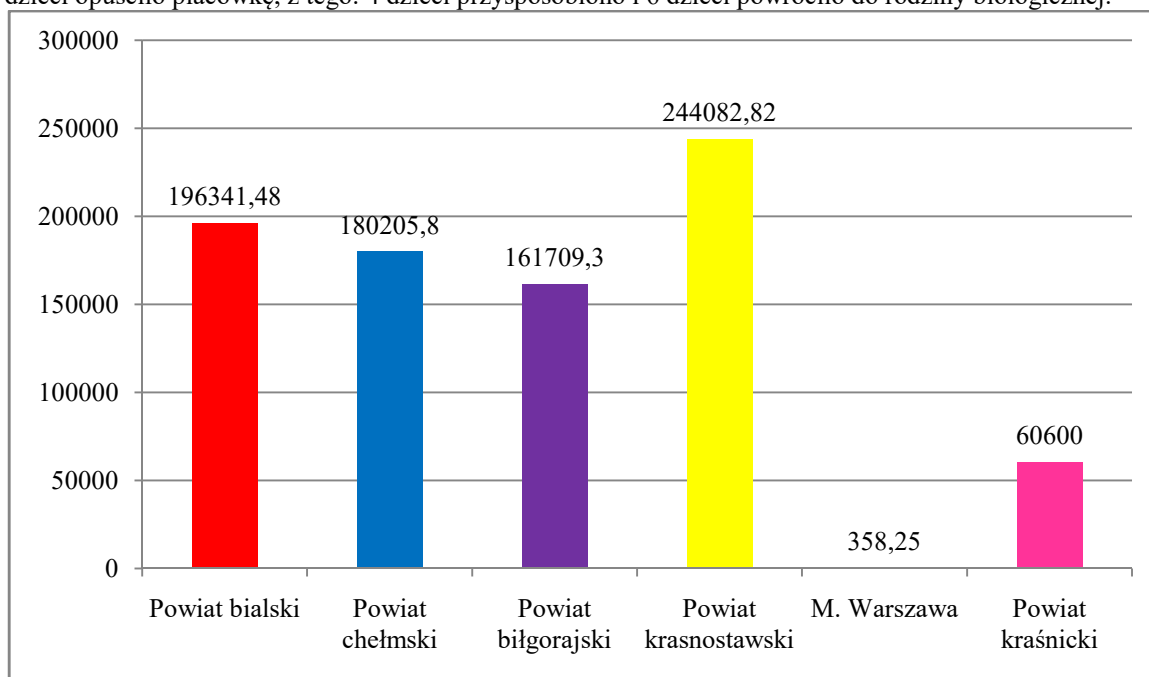
Liczba osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjalizacyjne oraz zakłady poprawcze

4. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

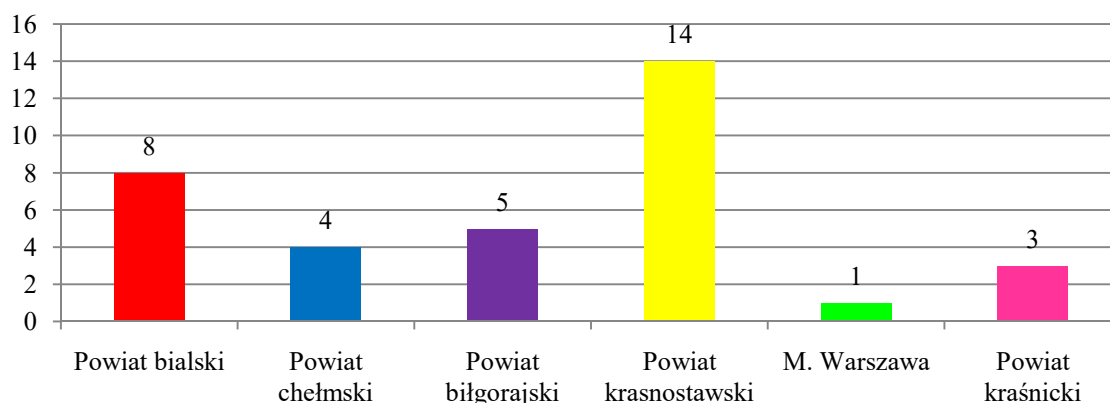
W 2016 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie kraju przebywało 30 dzieci z terenu Miasta Biała Podlaska. Na pokrycie kosztów ich utrzymania wydatkowano łącznie kwotę 843 297,65 zł, z przeznaczeniem na:

- utrzymanie 8 dzieci na terenie powiatu bialskiego w wysokości 196 341,48 zł;
- utrzymanie 4 dzieci na terenie powiatu chełmskiego w wysokości 180 205,80 zł;
- utrzymanie 5 dzieci na terenie powiatu biłgorajskiego w wysokości 161 709,30 zł;
- utrzymanie 9 dzieci na terenie powiatu krasnostawskiego w wysokości 244 082,82 zł;
- utrzymanie 1 dziecka na terenie miasta Warszawy w wysokości 358,25 zł;
- utrzymanie 3 dzieci na terenie powiatu kraśnickiego w wysokości 60 600,00 zł.

W 2016 r. na podstawie orzeczeń sądu 7 dzieci skierowano do placówek opiekuńczo – wychowawczych, zaś 10 dzieci opuściło placówkę, z tego: 4 dzieci przysposobiono i 6 dzieci powróciło do rodziny biologicznej.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów

Ponadto u 62 rodziców biologicznych dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej przeprowadzono postępowanie w celu ustalenia bądź odstąpienia od odpłatności za ich pobyt – Uchwała Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXI/198/12 z dnia 30 sierpnia 2012 r.

8 rodzicom biologicznym wytoczono powództwa o alimenty na rzecz dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

5. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187 a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”.

Na rzecz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej poniesiono wydatki w kwocie 79 231,02 zł, tego:

- wydatki na realizację zadań statutowych w wysokości 6 088,69 zł,
- na wynagrodzenie 4 koordynatorów wydatkowano kwotę 73 142,33 zł, z tego 24 346,00 zł stanowiły środki z budżetu Wojewody Lubelskiego jako dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w ramach ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”.

Wsparciem 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 71 rodzin, w tym:

- 51 rodzin zastępczych, w których przebywało 74 dzieci,
- 20 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą.

W okresie od stycznia do kwietnia 2016 r. zatrudniono 1 koordynatora na umowę o pracę w systemie zadaniowym, co umożliwiło mu elastyczne zarządzanie czasem w kontaktach z rodzinami zastępczymi. Przygotowywał plany pomocy dzieciom, którymi obejmował tzw. „dzieci trudne”. Wobec rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatorów, ich zadania wykonywali wyznaczeni przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy socjalni. Pomoc tych pracowników była również adekwatna do potrzeb rodzin zastępczych, jednakże ich częstotliwość była mniejsza, spowodowaną głównie koniecznością realizacji zadań z zakresu świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez powiat. Pracownicy socjalni opiekujący się rodzinami zastępczymi wizytowali je na ogół, co pół roku (najczęściej w związku z dokonaniem obowiązkowej okresowej oceny sytuacji dziecka).

Od maja 2016 r. zatrudniono 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na umowę o pracę. Kontakty koordynatorów z rodzinami zastępczymi odbywały się 1 lub 2 razy w miesiącu lub częściej w zależności od potrzeb, w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. Kontakty telefoniczne z zasady inicjowały wizytę osobistą koordynatora w środowisku bądź w związku z występującymi problemami w rodzinie.

Spotkania z wychowawcami klas i pedagogami odbywały się na terenie szkół, do których dzieci uczęszczają.

Koordynatorzy swoją pracę z rodziną dokumentowali notatkami służbowymi oraz kartami pracy z rodziną. Ponadto brali udział w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej i oceniali zasadność dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wsparciem 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęte były nie tylko rodziny zastępcze, ale i osoby pełnoletnie pobierające świadczenia na kontynuowanie nauki. Działania podejmowane przez koordynatorów to: bezpośrednia praca z rodziną w środowisku – wizyty u rodzin, budowanie relacji z rodzicami oparte na wzajemnym zaufaniu, co ułatwiało diagnozowanie potrzeb dziecka wychowywanego w pieczy zastępczej oraz określenie w planach pracy pomocy koniecznej do podjęcia działań na rzecz dziecka w rodzinie. Działania te wzmocniały

sprawność funkcjonowania rodziny oraz zwiększały jej siłę i wiarę we własne możliwości. Pomoc niesiona przez koordynatorów polegała przede wszystkim na wspieraniu rodzin zastępczych do pokonywania różnych problemów, a nie wyręczania w ich rozwiązywaniu.

Koordynatorzy współpracowali z sądami, szkołami, pracownikami socjalnymi, asystentami i ośrodkiem adopcyjnym.

Asystent rodziny realizuje pracę socjalno - wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego działaniem powinna być pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego. Główną formą jego pracy winno być towarzyszenie (asystowanie). Asystowanie w odróżnieniu od dyrektywnego przydzielania zadań lub wyręczania polega na obecności, towarzyszeniu w czymś, uczestniczeniu, służeniu wsparciem.

Warunkiem koniecznym realizacji asystentury rodziny jest zmiana charakteru pracy przedstawiciela służb społecznych z arbitralnego i „urzędniczego” na służebny, towarzyszący i partnerski.

W 2016 r. wsparciem 2 zatrudnionych asystentów rodziny objęto łącznie 42 rodziny, z których 12 zobowiązanych było przez sąd do pracy z asystentem,

6. Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W 2016 r. na prośbę sądów pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem sporządzili 6 opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, po wcześniejszym przebadaniu kandydatów przez psychologa i wydaniu opinii o posiadaniu stosownych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zebraniu informacji w środowisku, przeanalizowaniu sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób zgłaszających gotowość do pełnienia tej funkcji.

7. Promocja rodzicielstwa zastępczego

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze prowadzono działania promujące rodzicielstwo zastępcze:

– pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem współuczestniczyli razem z Białskim Centrum Kultury w Białej Podlaskiej w zorganizowaniu obchodów Dni Białej Podlaskiej, które odbyły się w dniach 03 – 05.06.2016 r. w Parku Radziwiłłowskim.

W trakcie obchodów czynny był punkt informacyjny rodzicielstwa zastępczego oznaczony banerem. Rozdawano materiały promujące pieczę zastępczą, takie jak: balony, ulotki, udzielano odpowiedzi na zadawane pytania dotyczące spełnienia warunków oraz finansowania rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze wspólnie z dziećmi w nich przebywającymi przygotowały różne atrakcje, takie jak: skecz „Smurfy”, pokaz mody, występy wokalne dzieci.

Obchody uświetnił również występ wokalny byłego pełnoletniego wychowanka rodziny zastępczej oraz zaprzyjaźniony zespół muzyczny;

– na stronie internetowej MOPS zamieszczano informacje, jak zostać rodzicem zastępczym i warunki jakie należy spełniać.

Promowanie rodzicielstwa zastępczego odbywało się również za pośrednictwem mediów. Informacje o wszystkich wydarzeniach na bieżąco umieszczane były na stronach internetowych MOPS i Urzędu Miasta

8. Współpraca z innymi podmiotami

Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w ramach swoich zadań z:

– sądami rodzinnymi przekazując 144 opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej sporządzonych na 66 posiedzeniach zespołów do spraw rodzinnej pieczy zastępczej dokonując jednocześnie oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, informując jednocześnie o całokształcie sytuacji osobistej i rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocenę rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji i jakości wykonywanej pracy, przekazywano rejestr osób pełniących funkcje rodzin zastępczych zawodowych i rodzin zastępczych niezawodowych, sporządzano opinie o kandydatach na rodzinę zastępczą.

Współpraca z sądami, nie zawsze przebiegała prawidłowo. Sądy niejednokrotnie wyznaczały zbyt krótkie terminy na sporządzanie opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą lub nie uwzględniały negatywnych ocen organizatora o kandydatach na rodziców zastępczych;

– PCPR – w szczególności w procesie usamodzielniania wychowanków z pieczy zastępczej, jak również przekazywano informacje na temat możliwości umieszczenia dzieci na terenie innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, bądź dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska na mocy postanowień sądu i zawartych porozumień między powiatami,

– gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zbierano informacje dotyczące sytuacji dochodowej, rodzinnej, zdrowotnej i majątkowej rodziców biologicznych dzieci i ustalano ewentualne odpłatności za pobyt dziecka w pieczy,

– przedstawicielami placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy brali udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny, jak też procesu usamodzielniania wychowanków placówek,

– kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu, jak i pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,

– ośrodkami adopcyjnymi w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i możliwością przysposobienia,

– instytucjami oświatowym, takimi jak: szkoły, poradnie psychologiczne – pedagogiczne, monitorując przebieg edukacji dzieci,

– podmiotami leczniczymi, takimi jak: przychodnie, lekarze określonych specjalizacji Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Uzależnień w celu uzyskania przez rodziny zastępcze pomocy specjalistycznej,

– punktami nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonującymi w Białej Podlaskiej,

– Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej Punkt Biała Podlaska przy ul. Warszawskiej,

- Centrum Wolontariatu przy Caritas Diecezji Siedleckiej w Białej Podlaskiej – wolontariuszka pomagała wychowankom rodziny zastępczej w nauce i organizowała im czas wolny. Dwie rodziny zastępcze korzystały i nadal korzystają z pomocy wolontariuszy.

9. Szkolenia dla rodzin zastępczych

Wychodząc na przeciw potrzebom rodzin zastępczych Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, realizując zapisy ustawy dotyczące podnoszenia kwalifikacji przez rodziny zastępcze, zorganizował szkolenia:

- w dniach 16 – 18.11.2016 r. szkolenie prowadzone przez trenerów Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, temat „Budowanie kompetencji uzdrawiających opiekunów dzieci dotkniętych traumą”. W szkoleniu udział wzięło 21 rodziców zastępczych. Koszt szkolenia – 6 060,00 zł.
- w dniach 09 – 10.12.2016 r. warsztaty doskonalenia umiejętności wychowawczych prowadzone przez Fundację „Kurs na Miłość”, temat: „Nie daj złości za wygraną – trudne emocje dziecka i rodzica”. W warsztatach udział wzięło 15 rodziców zastępczych. Koszt szkolenia – 1 700,00 zł.
- 3 rodziny zastępcze w 2016 r. korzystały z grup wsparcia, prowadzonych przez Stowarzyszenie „Jedno Serce” w Żabcach. Ta forma pracy z rodziną cieszy się dużym zainteresowaniem. W związku z tym planowane są dalsze comiesięczne spotkania.

V. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z INNYCH USTAW

1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej

1.1. Podstawy prawne działania:

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej realizuje zadania w oparciu o:

- ustawę z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- rozporządzenie MG, PiPS z 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110),
- rozporządzenie MPiPS z 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 870),
- rozporządzenie MPiPS z 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162 z późn. zm.),
- rozporządzenie MPiPS z 18 grudnia 2007 r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1875),
- rozporządzenie MPiPS z 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 843),
- rozporządzenie MPiPS z 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 818),
- zarządzenie Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej,
- zgodę Wojewody Lubelskiego z 12 czerwca 2002 r. na powołanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej i ustalenie obszaru jego działania.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej w roku 2016 wchodziło 11 lekarzy (o specjalnościach: choroby wewnętrzne, pediatria, kardiologia, okulistyka, otolaryngologia, psychiatria, neurologia, rehabilitacja medyczna), 4 psychologów, 3 pedagogów, 3 doradców zawodowych, 4 pracowników socjalnych.

Obszarem działań Zespół obejmuje miasto Biała Podlaska i powiat bialski.

W 2016 roku do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wpłynęło ogółem 1869 wniosków, z tego 1567 wniosków osób powyżej 16 roku życia.

Wnioski osób powyżej 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	odpowiednie zatrudnienie	279
2.	szkolenie	1
3.	uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	18
4.	konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	171
5.	korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/ korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	508
6.	zasiłek stały	0

7.	zasiłek pielęgnacyjny	237
8.	korzystanie z karty parkingowej	173
9.	inne (ulgi podatkowe, ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej, ulgi telekomunikacyjne, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju)	180
10.	razem	1567

Wnioski osób do 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	zasiłek pielęgnacyjny	179
2.	zasiłek stały (świadczenie pielęgnacyjne)	108
3.	inne (konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z karty parkingowej, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze)	15
4.	razem	302

W roku 2016 składy orzekające Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wydały łącznie 1803 orzeczenia, w tym 1506 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i 297 orzeczeń o niepełnosprawności.

Orzeczenia wydane osobom powyżej 16 roku życia

orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności			orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	razem
znacznego	umiarkowanego	lekkiego			
353	531	464	115	43	1506

Orzeczenia wydane osobom do 16 roku życia

orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	razem
258	34	5	297

W 2016 roku wniesiono łącznie 110 odwołań od wydanych orzeczeń, tj. 90 odwołań od orzeczeń wydanych osobom po 16 roku życia oraz 20 odwołań od orzeczeń wydanych osobom do 16 roku życia. 110 odwołań przekazano do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie.

Do końca 2016 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał osobom niepełnosprawnym łącznie 230 legitymacji dokumentujących niepełnosprawność.

Legitymacje dokumentujące niepełnosprawność.

Lp.	wyszczególnienie	liczba
1.	legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	56
2.	legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	174
3.	razem	230

Zgodnie z ustawą z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje karty parkingowe. W latach 2014-2016 Zespół wydał 878 kart, w tym 864 imiennych kart dla osób niepełnosprawnych i 14 kart dla placówek. W 2016 roku wydano łącznie 237 takich kart, z tego 236 imiennych kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych oraz 1 kartę dla placówki zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnością, mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

2. Zadania z zakresu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

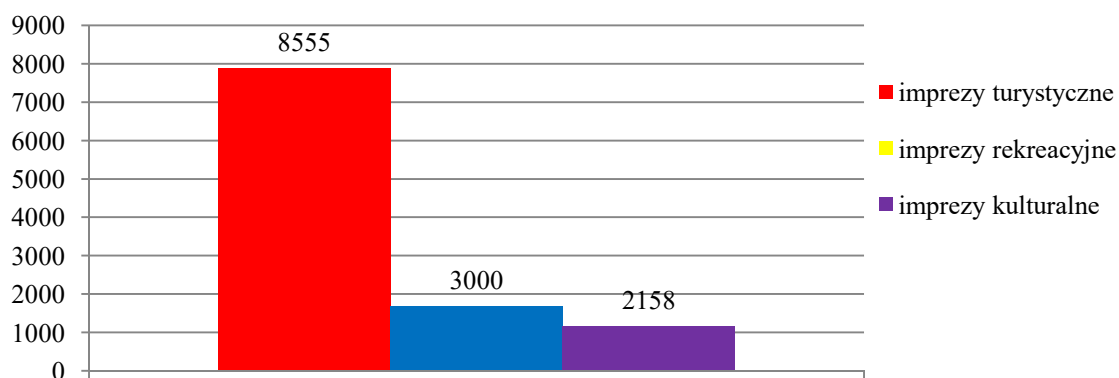
W 2016 r. z przyznanej Gminie Miejskiej Biała Podlaska przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwoty w wysokości 1 623 660,00 zł na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, zgodnie z Uchwałą Nr XVI/25/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 30 marca 2016 r. zmienioną Zarządzeniem Nr 291/16 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 23 grudnia 2016 r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 1 578 660,00 zł.

Środki te wydatkowano na następujące cele:

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Na realizację zadania w 2016 r. wydatkowano łącznie 10 727,00 zł rozliczając 8 umów z organizacjami pozarządowymi działającymi rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” zorganizowało imprezę kulturalno-rekreacyjną pn. „Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną” dla 90 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 504,00 zł.
2. Białkopodlaskie Stowarzyszenie „AMAZONKI” zorganizowało imprezę turystyczną pn. „Wycieczka do Torunia, Włocławka, Ciechocinka, Gniezna i Lichenia” dla 19 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 7 106,00 zł.
3. Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski na rzecz Koła PZN w Białej Podlaskiej zorganizował trzy imprezy kulturalne pn.: „Witamy Lato”, „Międzynarodowy Dzień Białej Laski” i „Mikołajki” dla 38 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska, w tym 2 dzieci i 3 przewodników. Przekazano dofinansowanie w łącznej wysokości 654,00 zł.
4. Polski Związek Głuchych Zarząd Oddziału Lubelskiego zorganizował imprezę rekreacyjną pn. „Cykl spotkań dla osób niepełnosprawnych na strzelnicy” – 7 spotkań każdorazowo dla 15 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców miasta Biała Podlaska, imprezę kulturalno – rekreacyjną pn. „Międzynarodowy dzień głuchego” dla 15 osób niepełnosprawnych oraz imprezę rekreacyjno-turystyczną pn. „Wyjazd rekreacyjno – integracyjny do Warszawy” również dla 15 osób niepełnosprawnych. Przekazano dofinansowanie w łącznej wysokości 2 463,00 zł.

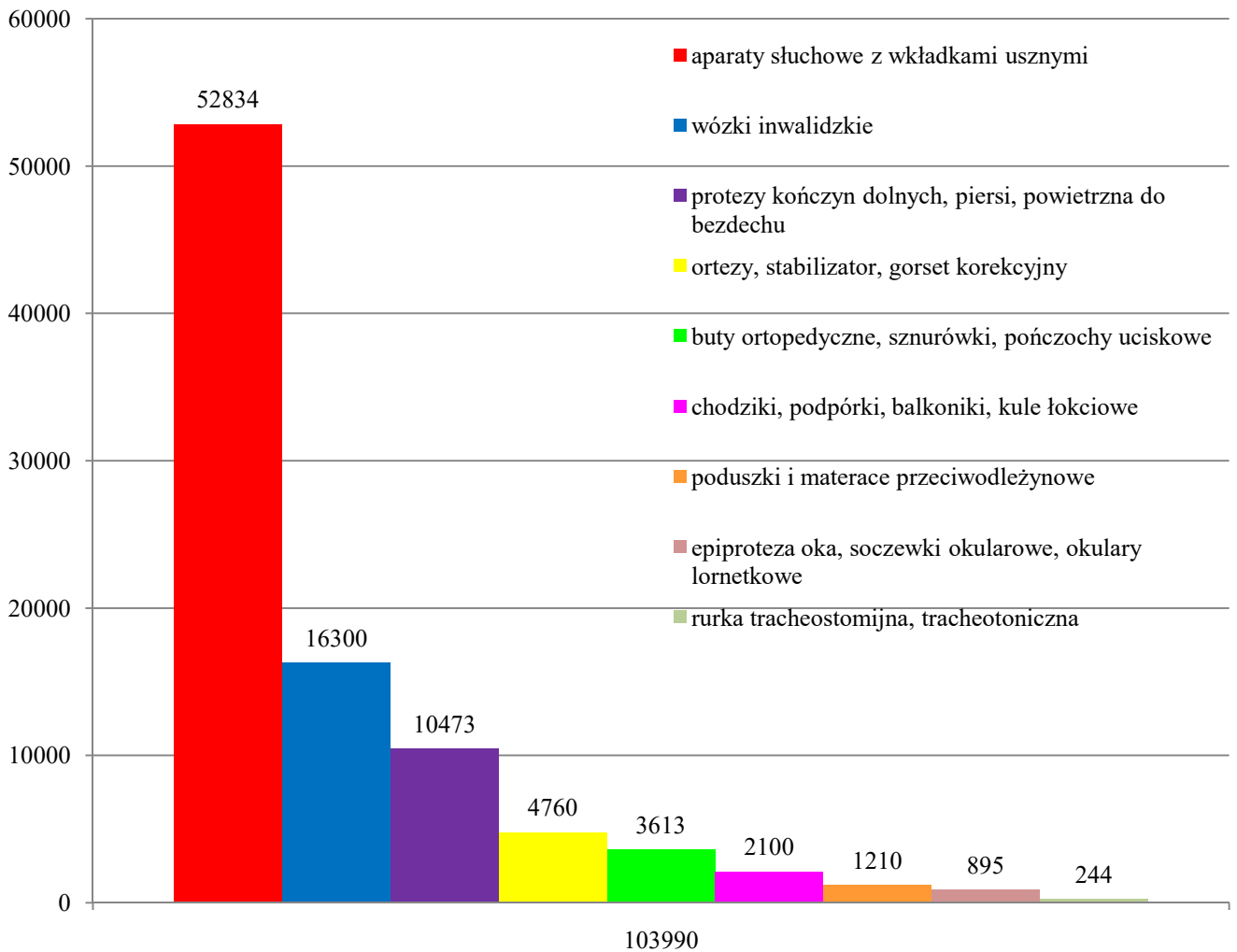

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w 2016 roku

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

W 2016 r. w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze udzielono pomocy 253 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 178 622,00 zł oraz 16 niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży na kwotę 17 797,00 zł, rozpatrując łącznie 642 wnioski. Dofinansowano zakup: aparatów słuchowych, poduszek i materaców przeciwoleżynowych, protez (piersi, kończyn dolnych), protez powietrznych do leczenia bezdechu sennego, wózków inwalidzkich, butów ortopedycznych, kul, chodzików, balkoników, podpórek, ortez, gorsetu, pieluchomajtek, wkładek, cewników, worków, soczewek okularowych, epiprotezy oka, okularów lornetowych, pończoch uciskowych, stabilizatora i in.

Ponadto 2 dorosłe osoby niepełnosprawne i 3 niepełnosprawnych dzieci otrzymało dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny na łączną kwotę 3 029,00 zł. Dofinansowanie przeznaczono na zakup: 2 rowerów rehabilitacyjnych trójkołowych, 1 roweru rehabilitacyjnego stacjonarnego, 1 materaca rehabilitacyjnego, 1 rotor do usprawniania kończyn.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2016 roku

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

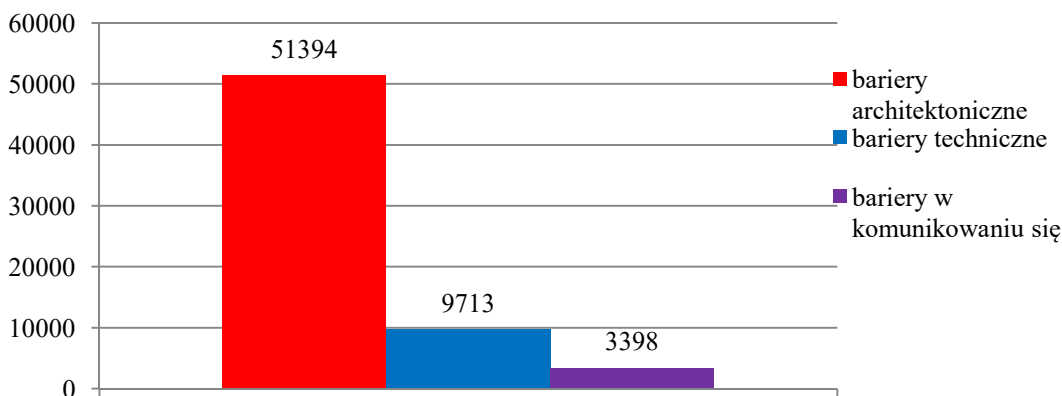
W 2016 r. ze środków PFRON dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 99 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz 22 dzieciom i młodzieży przeznaczając na ten cel kwotę 138 377,00 zł. Dodatkowo dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 54 opiekunom wydatkując kwotę 44 031,00 zł.

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2016 r. z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 8 dorosłych osób niepełnosprawnych i 1 niepełnosprawne dziecko na łączną kwotę 51 394,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na dostosowanie 7 łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zakup i montaż krzeselka przyściennego.

W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON 4 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 9 713,00 zł dofinansowując zakup 2 łóżek ortopedycznych, podnośnika transportowo-kąpielowego oraz zakup poręczy i krzeselka prysznicowego.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymała 1 dorosła osoba niesłysząca oraz 1 niepełnosprawne dziecko na łączną kwotę 3 398,00zł. Środki Funduszu przeznaczono na zakup laptopa z dostępem do Internetu oraz zakup tabletu z programem „Mówik”.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2016 roku.

Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

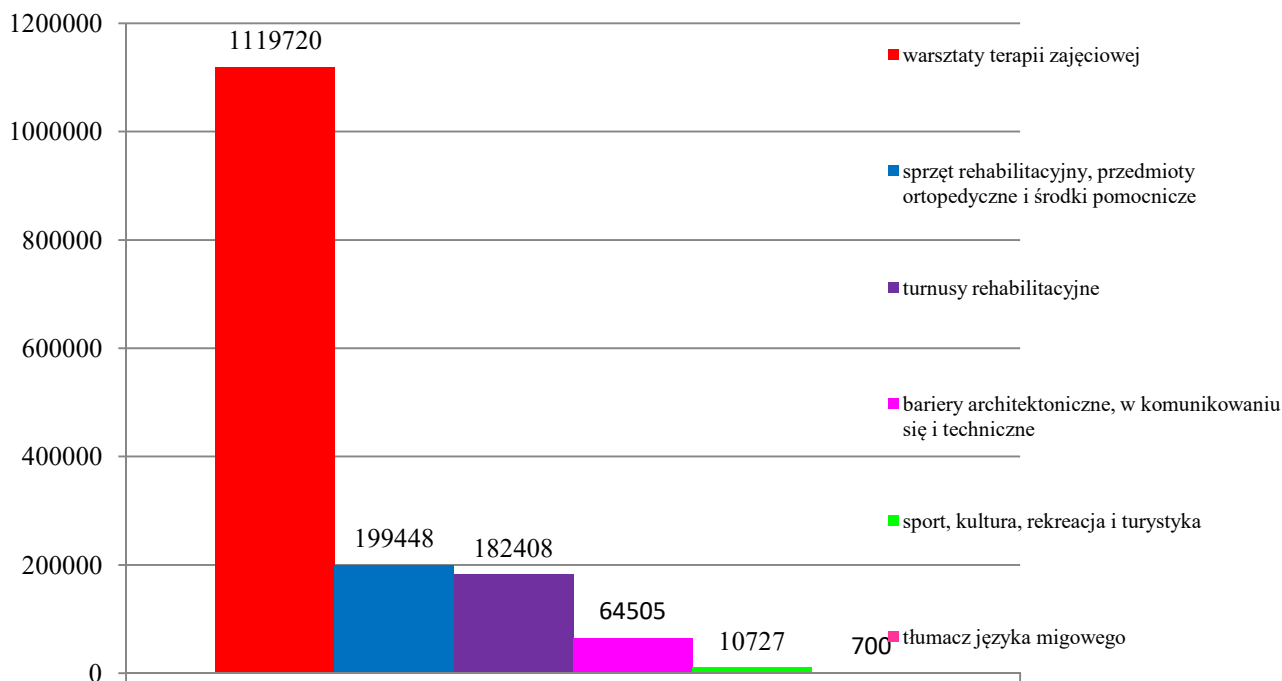
W 2016 r. z usług tłumacza języka migowego skorzystała jedna osoba głuchoniema. Na ten cel ze środków PFRON przeznaczono kwotę 700,00zł. Tłumacz języka migowego udzielał pomocy osobie niepełnosprawnej przy załatwianiu spraw codziennych, kontaktów ze szkołą, itp.

Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

W 2016 r. na terenie Białej Podlaskiej funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” obejmujący wsparciem terapeutycznym 35 osób niepełnosprawnych, w tym 28 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 559 860 zł.
2. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Caritas Diecezji Siedleckiej obejmujący terapią 35 osób niepełnosprawnych, w tym 17 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 559 860,00 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej przekazano ze środków PFRON kwotę 1 119 720,00 zł. Ponadto, działalność funkcjonujących na terenie Białej Podlaskiej warsztatów terapii zajęciowej, zgodnie z art. 10 b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, współfinansowana była w 10% z budżetów samorządów terytorialnych. Miasto Biała Podlaska na pokrycie kosztów rehabilitacji 45 mieszkańców miasta przekazało kwotę w wysokości 79 980,50 zł, natomiast powiat bialski na rehabilitację 25 mieszkańców powiatu przekazał kwotę w wysokości 44 433,50 zł. Dodatkowo dofinansowano koszty rehabilitacji jednego uczestnika warsztatu terapii zajęciowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancyńowie, będącego mieszkańcem Białej Podlaskiej, przekazując kwotę w wysokości 1.777,00zł.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych w 2016 roku

Pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz – świadczenia dla niepełnosprawnych w 2016 r. kontynuowali ścisłą współpracę z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in. udzielając osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom informacji o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy oraz zasadach korzystania z dofinansowania ze środków PFRON na spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia oraz przekazując informacje o wdrażanych programach PFRON.

Dodatkowo realizowane były specjalistyczne usługi transportowe. W ramach świadczonych usług dowożono 12 niepełnosprawnych dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych i Szkoły Podstawowej Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi oraz osoby niepełnosprawne m.in. do zakładów opieki zdrowotnej. Wykonano 1450 przewozów.

3. Miejski Zespół Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Miejski Zespół Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej został powołany Zarządzeniem Nr 199/15 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 23 października 2015 r. z późn. zm. na kadencję w latach 2015 – 2019.

W skład Zespołu wchodzi 13 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Zespół Interdyscyplinarne realizuje działania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) i w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarne oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

W 2016 r. do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej wpłynęło 221 „Niebieskich Kart” w tym:

- 202 z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej
- 6 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
- 2 z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
- 3 z NZOZ „Zmiana” Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia ul. Stacyjna 6 w Białej Podlaskiej

– **8** z Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zgodnie z przepisami utworzono **135 grup roboczych** w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W 2016 r. odbyło się **312 posiedzeń grup roboczych**, na które były zapraszane osoby co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc.

Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono **117 formularzy „Niebieskich Kart C”** z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz **70 formularzy „Niebieskich Kart D”** z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie występuje zdecydowana przewaga kobiet. Na 221 wypełnionych „Niebieskich Kart” **205** osób doświadczających przemocy to kobiety, **7** osób to mężczyźni, a **9** „Niebieskich Kart” dotyczyło przemocy wobec dzieci.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie występuje zdecydowana przewaga mężczyzn. **10** osób stosujących przemoc to kobiety a **211** to mężczyźni.

W przeważającej ilości „Niebieskich Kart” osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie nadużywają alkoholu (**170** osób).

Z założonych w 2016 r. „Niebieskich Kart” do 31 grudnia 2016 r. zakończono **55**, nadal prowadzonych jest **166 „Niebieskich Kart”**.

Ponadto w 2016 r. prowadzono **167 „Niebieskich Kart”** z ubiegłych lat, z których w 2016 r. zakończono **103 „Niebieskie Karty”**.

W ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Białą Podlaska z inicjatywy członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej 30 września 2016 r. przeprowadzono szkolenie dla przedstawicieli instytucji i organizacji działających w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie p.n. „Kompleksowa pomoc osobie doświadczającej przemocy”. Ponadto 5 i 26 października 2016 r. przeprowadzono szkolenia nt. „Realizacja procedury „Niebieskie Karty” dla funkcjonariuszy Zespołu Patrolowo – Interwencyjnego Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej.

Ponadto trzech członków Zespołu uczestniczyło w **50** godz. specjalistycznym szkoleniu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Jak pracować ze sprawcami przemocy w rodzinie według Modelu Duluth”.

4. Świadczenia przyznawane na podstawie ustawy o systemie oświaty

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny albo motywacyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował świadczenia wyłącznie o charakterze socjalnym, którymi są zasiłki szkolne i stypendia szkolne.

Zasadniczym celem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji i umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów. Środki na wypłatę tych świadczeń pochodzą z budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do 24 roku życia.

Przesłankami uprawniającymi do przyznania stypendium szkolnego są:

- spełnienie ustawowego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej – obecnie jest to kwota 514,00zł.

- ponadto niskie dochody w rodzinie ucznia powinny być związane z zaistnieniem okoliczności, takich jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W roku 2016 stypendium szkolne otrzymało **883** uczniów, zaś zasiłki szkolne przyznano **18** uczniom.

5. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i socjalnych

Zadania wykonywane są w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych, są to zadania zlecone przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej samorządowym organom właściwym z zakresu ustalenia prawa do świadczeń i ich wypłata osobom uprawnionym. Przysługują one obywatelom polskim oraz cudzoziemcom do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 112 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nie przekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizey. Świadczenia przysługują w/w osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacane świadczenia to :

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – wydano 2872 decyzje, wypłacono kwotę 7.206.221,35 zł,
- świadczenia opiekuńcze:
- zasiłek pielęgnacyjny – wydano 87 decyzji, wypłacono kwotę- narastająco- 1.369.962 zł.
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wydano 40 decyzji, wypłacono kwotę – narastająco – 164.479,60 zł.
- świadczenie pielęgnacyjne – wydano 44 decyzje, wypłacono kwotę- narastająco – 2.232.162,20 zł.
- zasiłek dla opiekuna – wydano 3 decyzje, wypłacono – narastająco – kwotę 137.355,50 zł.
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wydano 468 decyzji, wypłacono kwotę 468.000,00 zł,
- świadczenie rodzicielskie – wydano 1396 decyzji, wypłacono kwotę 1.288.563,56 zł.
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – wydano 653 decyzje, wypłacono kwotę 3.577.979,78 zł.
- świadczenia wychowawcze – wydano 4365 decyzji, wypłacono kwotę 27.188.377,00 zł.
- dodatek energetyczny – wydano 2679 decyzji, wypłacono kwotę 40.322,47 zł.
- własnych gminy – dodatek mieszkaniowy – wydano 2264 decyzje, wypłacono kwotę 2.006.720,24 zł.

Do zadań Działu należy także postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Są to:

- wezwania na wywiad alimentacyjny – 380,
- wnioskowanie o ściganie za uporczywe uchylanie się od płacenia alimentów – 4,
- wnioskowanie do urzędu pracy o aktywizację zawodową – 68,
- wnioskowanie o podjęcie działań – 224,
- informacje do organów egzekucyjnych – 248,
- wezwania do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – 58,
- informacje do organu właściwego wierzyciela – 92,
- informacje do dłużnika o przyznanych świadczeniach osobom uprawnionym – 604,
- uznanie dłużnika za uchylającego się – 15,
- wnioskowanie do organów egzekucyjnych o przyłączenie się do egzekucji – 615.

Dzięki wymienionym działaniom od dłużników alimentacyjnych wpłynęła kwota 852.477,89 zł., – wydano kwotę 3 577 970,78zł.

Podstawy nabywania uprawnień do poszczególnych świadczeń – wypłacono kwotę 45 680 143,70 zł

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza **674,00 zł**, a w przypadku rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza **764,00 zł**.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko albo osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko

Zasiłek rodzinny nie przysługuje również, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Wypłacono kwotę 5.107.533,40zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Wypłacono kwotę 2 098 687,00zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazową zapomogę przyznaje się z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości **1 000,00 zł** na jedno dziecko.

Zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 922,00zł**.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia.

Wypłacono kwotę 468 000,00zł.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce dziecka albo ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu w przypadku matki dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia - w przypadku opiekuna faktycznego dziecka oraz rodziny zastępczej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia - w przypadku osoby, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości **1 000,00 zł** miesięcznie.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia, objęcia opieką lub przysposobienia dziecka, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia przysposobienia lub objęcia opieką dziecka.

W przypadku ubiegania się o świadczenie rodzicielskie przez ojca dziecka (w opisanych wcześniej przypadkach), termin 3 miesięcy jest liczony od dnia skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę.

Wypłacono kwotę 1 288 563,56zł.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **153,00zł** miesięcznie.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie

Wypłacono kwotę 1 369 962,00zł.

Świadczenie pielęgnacyjne:

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje: matce albo ojcu,

- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2016 r. wynosiło 1300,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2. osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

1. rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;

2. małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Wypłacono kwotę 2 232 162,20zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

W celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764,00zł.**

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie **520,00zł** miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:
  - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacono kwotę 164 479,60zł

Zasiłek dla opiekuna

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Natomiast art. 2 ust. 2 ustawy stanowi, że zasiłek dla opiekuna przysługuje:

1. za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;
2. od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna nie przysługuje za okresy, w których:

1. osobie ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub
2. na osobę wymagającą opieki innej osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

W przypadku, gdy o zasiłek dla opiekuna ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 r. poz. 1403, 1623 i 1650) świadczenie to przysługuje odpowiednio:

1. rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
2. małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie. Wypłacono kwotę 137 355,50zł

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1. obywatelom polskim;

2. cudzoziemcom:

- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004),
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie.

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Wyplacono kwotę 3 577 979,78zł

Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka albo
- opiekunowi prawnemu dziecka.
- obywatelom polskim,
- cudzoziemcom:
  - do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach czyli zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji udzielonego, gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz spełnione są łącznie następujące warunki: cudzoziemiec:
    - zawarł, na okres przynajmniej 1 roku, umowę o pracę, umowę o pracę nakładczą, umowę cywilnoprawną, na podstawie której wykonuje pracę, świadczy usługi lub pozostaje w stosunku służbowym,
    - spełnia wymagania kwalifikacyjne i inne warunki w przypadku zamiaru wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,
    - posiada wyższe kwalifikacje zawodowe,
    - posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub

- potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiada zgodę właściwego organu na zajmowanie określonego stanowiska, wykonywanie zawodu lub prowadzenie innej działalności, gdy obowiązek jej uzyskania przed zawarciem umowy wynika z odrębnych przepisów;
- podmiot powierzający cudzoziemcowi wykonywanie tej pracy nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywatele państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywatele państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje cudzoziemcom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze lub jedyne dziecko ww. osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00zł. natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00zł. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00zł miesięcznie na dziecko.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
- na pierwsze lub jedyne dziecko, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego (odpowiednio 800,00zł lub 1200,00zł).

Wyplacono kwotę 27 188 377,00zł.

Dodatek energetyczny

Zgodnie z Ustawą z 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne(Dz. U z 2012r. poz. 1059), ustawą z 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy- Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw(Dz. U. z 2013r., poz. 984), ustawą z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013r. poz. 966 z późn. zm.)

prawo do dodatku energetycznego nabywa osoba spełniająca jednocześnie następujące warunki:

- posiadanie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z dostawcą energii elektrycznej;
- posiadanie prawa do dodatku mieszkaniowego,
- zamieszkiwanie w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wyplacono kwotę 40.322,47 zł na podstawie 2679 wydanych decyzji.

Dodatki mieszkaniowe

Na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz .U. z 2013 r., poz. 966) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,

- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z w/w tytułów prawnych.

- osobom spełniającym kryterium dochodowe (dla gospodarstw jednoosobowych dochód wynosi 175% kwoty najniższej emerytury natomiast dla gospodarstw wieloosobowych 125% kwoty najniższej emerytury);

Świadczenie przyznaje się na okres 6 miesięcy.

Nie przyznaje się dodatku mieszkaniowego, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż **2%** kwoty najniższej emerytury

Wypłacono 2.006.720,24zł na podstawie 2264 decyzji.

VI. INNE REALIZOWANE ZADANIA

1. Aktywny samorząd

W 2016 r. kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zgodnie z umową z dnia 29 marca 2013 r. nr AS3/000020/03/D zawartą pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Miastem Biała Podlaska w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Jednostką organizacyjną realizującą program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program w 2016 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B,

2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),

4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W ramach modułu I złożono 10 wniosków. Wszystkie wnioski zweryfikowano pozytywnie. W ramach zawartych umów dofinansowano:

- 2 osobom zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu na łączną kwotę 9.973,00zł
- 2 osobom zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania na łączną kwotę 9.411,00zł
- 1 osobie utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na kwotę 2.000,00zł
- 1 osobie zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości na kwotę 25.200,00zł
- 3 osobom niepełnosprawnym pobyt dzieci w przedszkolach na łączną kwotę 4.730,60 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

W ramach modułu II złożono 22 wnioski na semestr I i II. W ramach zawartych umów udzielono pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym na łączną kwotę 31.520,00zł, w tym:

- dofinansowano opłatę za czesne oraz dodatek na pokrycie kosztów kształcenia na kwotę 22.593,00zł
- przyznano dodatek na pokrycie kosztów kształcenia na kwotę 8.927,00zł

VII. KONTROLE MERYTORYCZNO – FINANSOWE W MOPS ORAZ W JEDNOSTKACH PODLEGLYCH W RAMACH SPRAWOWANEGO PRZEZ MOPS NADZORU

1. Kontrole zewnętrzne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2016 poddany został czynnościom kontrolnym przez zewnętrzne jednostki nadzorujące.

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Kontroli Płatników Składek w Lublinie w dniach 03.02.2016 r. – 26.02.2016 r. dokonał czynności kontrolnych w zakresie wywiązywania się przez MOPS z obowiązku płatnika składek na ubezpieczenie społeczne.
2. Zespół kontrolny Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie Wydziału Polityki Społecznej w dn.17.05.2016 r. przeprowadził kontrolę działań podejmowanych przez MOPS z zakresu zadań objętych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Referat Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Biała Podlaska w dniu 25.11.2016 r. przeprowadził kontrolę problemową z zakresu wypełniania zadań obronnych wynikających z *Planu operacyjnego funkcjonowania miasta Biała Podlaska w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*.

2. Kontrole wewnętrzne

Kontrola zarządcza w MOPS jest prowadzona przez dyrektora, jak również przez głównego księgowego oraz kierowników i koordynatorów komórek organizacyjnych Ośrodka.

Kontrola ma charakter bieżący. Polega na ciągłym nadzorowaniu podległych pracowników w zakresie badania prawidłowości sporządzanych dokumentów odzwierciedlających czynności w toku bądź już dokonane.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu czynności służbowych, sporządzane są notatki służbowe dyscyplinujące pracowników, bądź mogą być stosowane instrumenty dyscyplinujące przewidziane zapisami kodeksu pracy.

3. Kontrole przeprowadzane przez MOPS

W 2016 roku pracownicy MOPS na mocy udzielanego im przez Dyrektora Ośrodka upoważnienia dokonali szeregu czynności kontrolnych w ramach sprawowanego nadzoru nad pracą:

1. Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Warszawska 15 w Białej Podlaskiej – w dniach: 24 października – 28 października 2016 r.;
2. Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującym przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” ul. Prosta 35 w Białej Podlaskiej – w dniach 2 listopada – 10 listopada 2016 r.;
3. Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującym przy „Caritas” Diecezji Siedleckiej ul. Warszawska 15 w Białej Podlaskiej – w dniach 14 listopada – 30 listopada 2016 r.;
4. Zarządu Okręgowego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej ul. Warszawska 14 w Białej Podlaskiej – w dniach 2 listopada – 7 listopada 2016 r.;

VIII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiedniej wielkości środków finansowych, ale również zapewnienia zasobów kadrowych, lokalowych oraz niezbędnego wsparcia instytucjonalnego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w mieście, a także analiza zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, a wymagające zabezpieczenia w najbliższych latach:

- liczba osób bezdomnych utrzymuje się na stałym poziomie, natomiast noclegownia nie jest przystosowana do zapewnienia schronienia osobom bezdomnym niepełnosprawnym, wymaga przystosowania i remontu.

Osoby te są kierowane do schronisk funkcjonujących na terenie kraju, które coraz częściej sygnalizują problemy z wolnymi miejscami oraz do domów pomocy społecznej.

Rozważyć należy utworzenie schroniska, które stanowiłoby zabezpieczenie miejsc dla osób bezdomnych niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

- zasoby kadrowe w Dziale Opieki nad Rodziną i Dzieckiem są niewystarczające. By realizować zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej m. in. w zakresie poradnictwa, terapii rodzin, dzieci w nich umieszczonych, zapewnienia rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwa mającego na celu zachowanie, wzmocnienie kompetencji i przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego **winię być zatrudniony psycholog.**
- **niewystarczająca jest liczba zatrudnionych asystentów rodzinny** do efektywnej pracy z rodziną biologiczną dzieci przebywających w pieczy zastępczej celem powrotu do domu rodzinnego oraz do pracy w ramach ustawy „za życiem”,
- wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wskazują na **potrzebę rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz konieczność tworzenia nowych rodzin zawodowych, a także utworzenia na terenie miasta rodzinnego domu dziecka.**
- istotne jest **rozwijanie poradnictwa specjalistycznego**, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego i doradztwa niezbędnego do przewycięzania trudności, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych
- organizowanie grup wsparcia, utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie miasta w celu **pozyskiwania osób gotowych na przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej i rodziny pomocowej.**
- w celu zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych umożliwiających start w życie dorosłe pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą **zachodzi potrzeba zabezpieczenia mieszkań z zasobów mieszkaniowych gminy.**
- w związku z tym, iż co roku wzrasta liczba osób starszych, wymagających zapewnienia całodobowej opieki, rosną również koszty ponoszone z budżetu miasta związane z pobytem mieszkańców Białej Podlaskiej umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie powiatu i kraju. Prognozuje się, iż koszty te będą stale rosły, należy więc w tej sytuacji **rozważyć potrzebę utworzenia w mieście domu pomocy społecznej.**